

DOKUMENTACJA EWALUACYJNA, SPRAWOZDAWCZA,
BADAŃ ANKIETOWYCH I ORGANIZACJI WDRAŻANIA
STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE
NA LATA 2023–2033

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE NA LATA 2023–2033 W ROKU 2024

autor:

prof. UE dr hab. Andrzej Sztando
tel. 603163839
andrzej@sztando.com
www.sztando.com

Dobrzyniewo Duże, maj 2025

Spis Treści

1. INFORMACJE FORMALNE	3
2. EWALUACJA SRGDD 2023-2033	3
3. PRZEBIEG EWALUACJI W WARIANCIE PODSTAWOWYM WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE NA LATA 2023-2033 W ROKU 2024.....	5
4. WYNIKI EWALUACJI W WARIANCIE PODSTAWOWYM WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE NA LATA 2023-2033 W ROKU 2024, Z UWZGLĘDNIENIEM WARTOŚCI BAZOWYCH WSKAŹNIKÓW EWALUACJI Z ROKU 2023	6
5. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU DS. WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE NA LATA 2023-2033 W ROKU 2024	33
5.1. POWOŁANIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI	33
5.2. WYBRANE EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ZWS	38
6. ZALECENIA DOTYCZĄCE ORGANIZACJI WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE NA LATA 2023-2033 WYNIKAJĄCE Z DOŚWIADCZEŃ ZEBRANYCH W RAMACH JEJ WDRAŻANIA W 2024 R.	41

1. Informacje formalne

Ilekczo w niniejszym dokumencie jest mowa o:

1. **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Dobrzyniewo Duże, jeśli nie wskazano inaczej.
2. **Strategii** lub **SRGDD 2023-2033** – należy przez to rozumieć Strategię przyjętą Uchwałą Nr LXIII/574/23 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 21 września 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033.
3. **Ewaluacji** lub **ewaluacji SRGDD 2023-2033** – należy przez to rozumieć ewaluację wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033, o której mowa w jej rozdziale 11.4. oraz w Zarządzeniu Nr Or.120.19.2025 Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 8 kwietnia 2025 r. w sprawie planu ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033.
4. **Planie ewaluacji** – należy przez to rozumieć Plan ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033, o którym mowa w Zarządzeniu Nr Or.120.19.2025 Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 8 kwietnia 2025 r. w sprawie planu ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033.
5. **Zespole ds. Wdrażania Strategii** lub **ZWS** - należy przez to rozumieć Zespół, o którym mowa w Zarządzeniu Nr OR.120.25.2024 Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033.
6. **Urzędzie Gminy** lub **UG** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże.
7. **Koordynującym** – należy przez to rozumieć kierującego Referatem, do którego w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże przyporządkowano ewaluację Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże.
8. **Wdrażaniu SRGDD 2023-2033 w 2024 r.** – należy przez to rozumieć wdrażanie SRGDD 2023-2033 w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024.
9. **Sprawozdaniu z wdrażania SRGDD 2023-2033 w 2024 r.** lub **sprawozdaniu** – należy przez to rozumieć niniejszy dokument.

2. Ewaluacja SRGDD 2023-2033

Ewaluacja to ocena stanu realizacji danego planu, programu, projektu, czy strategii oraz sformułowanie ewentualnych zaleceń dotyczących usprawnienia tej realizacji lub/i modyfikacji tego planu, programu, projektu, strategii, w celu zwiększanie skuteczności i efektywności tej realizacji.

W związku z powyższym, SRGDD 2023-2033 przewiduje, że będzie poddawana corocznej ewaluacji i wyznacza jej następujące cele:

1. informowanie władz i kierownictwa samorządowego gminy, a także jego mieszkańców o postępach we wdrażaniu SRGDD 2023-2033;
2. podejmowanie, na podstawie wyników ewaluacji, przez władze i kierownictwo samorządowe gminy decyzji doskonalących warunki wdrażania SRGDD 2023-2033;
3. identyfikacja przesłanek i właściwego momentu zastąpienia SRGDD 2023-2033 nową Strategią Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże;

oraz ustala, że ewaluacja ta będzie przeprowadzana naprzemiennie w dwóch wariantach, podstawowym oraz rozszerzonym, składających się z 3 realizowanych kolejno, następujących procedur:

1. monitoringu wdrażania SRGDD 2023-2033, w wariantcie podstawowym lub rozszerzonym,
2. opracowania na podstawie ww. monitoringu oraz omówienia przez ZWS sprawozdania z wdrażania SRGDD 2023-2033 w poprzednim roku kalendarzowym,
3. przedłożenia ww. sprawozdania Radzie Gminy Dobrzyniewo Duże przez Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże, jako część raportu o stanie gminy, o której mowa w art. 28aa, ust 2 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940).

Ad. 1

Monitoring w wariancie podstawowym zostanie przeprowadzony dla lat 2024, 2026, 2028, 2030 i 2032 wdrażania SRGDD 2023-2033. W tym wariancie monitoringu ustalane będą wartości wskaźników sytuacji (a zamiennie lub – fakultatywnie – uzupełniając, wskaźniki nakładów) przedstawione w rozdziale 7 SRGDD 2023-2033.

Monitoring w wariancie rozszerzonym zostanie przeprowadzany dla lat 2025, 2027, 2029, 2031 i 2033 wdrażania SRGDD 2023-2033. W tym wariancie monitoringu ustalane będą wartości wskaźników sytuacji (a zamiennie lub – fakultatywnie – uzupełniając, wskaźniki nakładów) oraz wartości wskaźników opinii przedstawione w rozdziale 7 SRGDD 2023-2033.

Wskaźniki sytuacji, opinii i nakładów są wskaźnikami stopnia osiągnięcia oczekiwanych rezultatów planowanych działań wyznaczonych w SRGDD 2023-2033, które to rezultaty wyrażają osiągnięcie celów operacyjnych SRGDD 2023-2033, a poprzez nie, celów strategicznych.

Wskaźniki sytuacji (symbol) to wskaźniki charakteryzujące materialne i niematerialne, społeczne lub/i gospodarcze lub/i przestrzenne cechy gminy, które mają bezpośrednio lub pośrednio ulegać pożądanym zmianom wskutek realizacji działań planowanych w SRGDD 2023-2033. Podkreślić jednak należy, iż zmiany wartości tych cech, a co za tym idzie wyrażających je wskaźników sytuacji, w zdecydowanej większości przypadków nie wynikały, nie wynikają i nie będą wynikać wyłącznie z działań samorządu gminy, w tym jego jednostek i (ewentualnych, przyszłych) spółek. Kształtują się one bowiem także pod wpływem działań samorządu powiatowego, samorządu województwa, władz państwowych, podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, organizacji pozarządowych oraz różnych innych instytucji i organizacji, a także podmiotów, jak również zjawisk lokalnych i ponadlokalnych. Wskaźniki sytuacji wybrano jednak jako podstawowe w identyfikacji i ocenie rezultatów działań planowanych SRGDD 2023-2033, ponieważ są lepsze niż alternatywne wobec nich wskaźniki nakładów, tj. informujące o nakładach poniesionych na działania. Wskaźniki sytuacji wyrażają bowiem obiektywną sytuację gminy, a zmiany ich wartości, wyrażają obiektywne zmiany tej sytuacji. Wskaźniki informujące o poniesionych, nawet wysokich nakładach na osiągnięcie danego rezultatu nie wyrażają automatycznie stopnia osiągnięcia tego rezultatu. Może i często jest on wprawdzie proporcjonalny, ale może być też niewspółmiernie mały wobec nakładów. Wskaźniki sytuacji pozbawione są tej wady, a przez to stanowią podstawę motywacji od podnoszenia skuteczności i efektywności wdrażania SRGDD 2023-2033. Ponadto, sytuacja gminy w danej dziedzinie może stać się zgodna ze SRGDD 2023-2033 głównie wskutek czynników innych niż działania samorządu gminy, w tym jego jednostek i (ewentualnych, przyszłych) spółek. Wykorzystanie wskaźników sytuacji pozwoli to dostrzec i podjąć decyzje o przekierowaniu środków samorządu (funduszy, kadr i ich zaangażowania, materiałów, urządzeń, czasu) na inne cele. Wskaźniki nakładów nie są w stanie dostarczyć informacji do takich decyzji optymalizacyjnych.

Wskaźniki opinii (symbol) to wskaźniki charakteryzujące opinie społeczności lokalnej gminy, w tym właścicieli i naczelnej kadry kierowniczej lokalnych przedsiębiorstw, a także rolników, na temat jej społecznych lub/i gospodarczych lub/i przestrzennych cech oraz zmian tych cech, ustalane w drodze badań ankietowych. Użycie tych wskaźników jako podstawowych (obok wskaźników sytuacji) w ewaluacji SRGDD 2023-2033, jest niezbędne z kilku powodów. Przede wszystkim, społeczność lokalna, będąc kluczowym beneficjentem rozwoju gminy (zmian jej cech będących rezultatem działań), który ma zapewnić realizacja SRGDD 2023-2033, musi pełnić również rolę arbitra tego rozwoju (podmiotem oceny tych cech i ich zmian). Uzyskiwanie danych zmian cech gminy (wyrażanych wskaźnikami sytuacji), nie oznacza automatycznie, że wszyscy mieszkańcy są nimi usatysfakcjonowani. Duża część z nich może bowiem uważać je za zbyt małe lub wolne, zwłaszcza gdy w bliskim otoczeniu następować będą one głębiej, czy szybciej. Co więcej, opinia społeczna może się zmienić i to co było pożądaną przez mieszkańców gminy w okresie przyjmowania SRGDD 2023-2033, po jakimś czasie może okazać się niepożądaną przez nich rzeczywistością. Dodatkowo, wskaźniki opinii zastępują wskaźniki sytuacji, w przypadkach, w których identyfikacja i ocena danych cech gminy i ich zmian już nie jest lub nie będzie możliwa za ich pomocą. Przykładowo, statystyka publiczna nie podaje dziś danych o prośrodowiskowej wiedzy mieszkańców gmin, więc sposobem jej identyfikacji może być zebranie ich opinii o własnej wiedzy na ten temat. Podsumowując, wskaźniki opinii dopełnią identyfikację i ocenę rezultatów działań planowanych w

SRGDD 2023-2033 dokonana za pomocą wskaźników sytuacji, odnosząc je do zmieniających się oczekiwań, wartości i poglądów społeczności lokalnej.

Wskaźniki nakładów (symbol ♦) to wskaźniki charakteryzujące nakłady finansowe, kadrowe, techniczno-materiałowe, przestrzenne i czasowe, poniesione przez samorząd gminy, w tym jego jednostki i (ewentualne, przyszłe) spółki na realizację działań planowanych w SRGDD 2023-2033 dla osiągnięcia oczekiwanych rezultatów. Ze względu na ich wyżej przedstawione ograniczenia, wykorzystywane będą do identyfikacji i oceny rezultatów działań planowanych w SRGDD 2023-2033 wtedy, gdy zastosowanie wskaźników sytuacji lub wskaźników opinii będzie niemożliwe lub nieoptymalne, lub – fakultatywnie – jako wskaźniki je uzupełniające.

SRGDD 2023-2033 zawiera referencyjne, czyli zalecane do wykorzystania w ewaluacji, wskaźniki wyżej wymienionych typów, a jednocześnie wskazuje przesłanki i warunki ich ewentualnej zamiany na inne. Określa także pożądane kierunki zmian ich wartości, a w niektórych przypadkach opisuje ich pożądaną wartość.

Ad. 2

Na podstawie wskaźników ustalonych w ramach monitoringu (odpowiednio podstawowego lub rozszerzonego), przygotowywane będą sprawozdanie z wdrażania SRGDD 2023-2033 w kolejnych jego latach i będą się one odnosić do oczekiwanych rezultatów działań wskazanych w rozdziale 7 SRGDD 2023-2033. Postępy w osiąganiu rezultatów zostaną zilustrowane porównaniami wartości wskaźników uzyskanych w roku, za który prowadzony był monitoring do wartości w roku poprzednim i do wartości z roku uchwalenia SRGDD 2023-2033. Sprawozdania będą omawiane na posiedzeniach ZWS, a na ich podstawie kierujący referatami Urzędu Gminy Dobrzyńewo Duże oraz jednostkami organizacyjnymi i (ewentualnymi, przyszłymi) spółkami gminy będą podejmować decyzje doskonalące prawne, przestrzenne, organizacyjne, finansowe, informacyjne i inne warunki wdrażania SRGDD 2023-2033, w tym decyzje dotyczące dokumentów wykonawczych. Ponadto, na podstawie sprawozdania, w sytuacji, o której mowa w art. 10f ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), ZWS będzie wnioskować do Wójta Gminy Dobrzyńewo Duże o wystąpienie do Rady Gminy Dobrzyńewo Duże o podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania nowej Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże.

Ad. 3

Opracowane sprawozdania z wdrażania SRGDD 2023-2033 składane będą Radzie Gminy Dobrzyńewo Duże przez Wójta Gminy do końca maja roku następującego po roku, dla którego dane sprawozdanie było sporządzone, jako część raportu o stanie gminy, o której mowa w art. 28aa, ust 2 ustawy o samorządzie gminnym. Na podstawie sprawozdań Rada Gminy Dobrzyńewo Duże będzie podejmować decyzje doskonalące prawne, przestrzenne, organizacyjne, finansowe, informacyjne i inne warunki wdrażania SRGDD 2023-2033, w tym decyzje dotyczące dokumentów wykonawczych SRGDD 2023-2033, czyli planów i programów uchwalanych przez tę Radę.

3. Przebieg ewaluacji w wariancie podstawowym wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024

Ewaluacja wdrażania SRGDD 2023-2033 w roku 2024 została przeprowadzona zgodnie z treścią jej rozdziałów „7. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia” oraz „11.4. Ewaluacja i sprawozdania z realizacji strategii”, przez Zespół ds. Wdrażania Strategii, w następujących etapach:

1. omówienie na posiedzeniu ZWS w dniu 25. 03. 2025 r. zasad i przygotowań do ewaluacji SRGDD 2023-2033 w roku 2024 oraz ról poszczególnych Członków ZWS w jej przeprowadzeniu;
2. podjęcie przez Wójta Zarządzenia Nr Or.120.19.2025 z dnia 8 kwietnia 2025 w sprawie planu ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033

(zarządzenie to służy organizacji ewaluacji SRGDD 2023-2033 i wykorzystywane będzie także w procesach ewaluacji SRGDD 2023-2033 w kolejnych latach);

3. ogłoszenie przez Wójta Gminy w dniu 9 kwietnia 2025 ewaluacji w wariantcie podstawowym wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024 r., ustalenie jej harmonogramu, wyznaczenie Członków ZWS odpowiedzialnych za ustalenie wartości poszczególnych wskaźników sytuacji oraz (ewentualnie) wskaźników nakładów;
4. dystrybucja przez Koordynującego do Członków ZWS formularzy tabel do wpisania ustalonych wartości wskaźników sytuacji oraz (ewentualnie) wskaźników nakładów, wraz z ww. Zarządzeniem;
5. ustalenie przez Członków ZWS wartości wskaźników sytuacji oraz (ewentualnie) wskaźników nakładów, z wykorzystaniem źródeł:
 - a. zewnętrznych, takich jak: Główny Urząd Statystyczny, Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej, Bank Danych Pomiarowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Centralna Komisja Egzaminacyjna, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Geoportal Informacji Przestrzennej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku, Polregio S.A., Państwowa Komisja Wyborcza, Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, Starostwo Powiatowe w Białymstoku, System Informacyjny o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne;
 - b. wewnętrznych, tj. baz, rejestrów i ewidencji prowadzonych przez: Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminną Bibliotekę Publiczną w Dobrzyniewie Dużym, Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym, Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, gminne przedszkola, gminne szkoły podstawowe i zespoły szkolno-przedszkolne;
6. przesłanie Koordynującemu przez Członków ZWS formularzy tabel z ustalonymi wartościami wskaźników sytuacji oraz (ewentualnie) wskaźników nakładów;
7. omówienie na posiedzeniu ZWS w dniu 12. 05. 2025 brakujących wskaźników i stanu prac ewaluacyjnych;
8. uzupełnienie brakujących wskaźników i uzgodnienie z Członkami ZWS wskaźników zamiennych;
9. przygotowanie i przedłożenie w dniu 14. 05. 2025 Wójtowi przez Koordynującego Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024;
10. omówienie Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024 na posiedzeniu ZWS.
11. przedłożenie Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024 Radzie Gminy Dobrzyniewo Duże przez Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże, jako część raportu o stanie gminy, o której mowa w art. 28aa, ust 2 ustawy o samorządzie gminnym.

4. Wyniki ewaluacji w wariantcie podstawowym wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024, z uwzględnieniem wartości bazowych wskaźników ewaluacji z roku 2023

Ustalane wartości wskaźników zawarto w tabelach od 1 do 27. Tabele odnoszą się kolejno do 27 celów operacyjnych SRGDD 2023-2033 (od O1 do O27), a pośrednio 3 celów strategicznych (od S1 do S3), którymi są:

S1: Wysoka jakość życia mieszkańców przez aktywność osobistą i integrację społeczną w warunkach dobrej dostępności do nowoczesnej, lokalnej i subregionalnej infrastruktury oraz usług publicznych:

- O1 Nowoczesne i dostępne edukacja, opieka i wychowanie.
- O2 Powszechna i regularna aktywność sportowo-rekreacyjna dla zdrowia i integracji.
- O3 Włączająca kultura aktywności i tożsamości.
- O4 Działalność biblioteczna nowego wzoru.
- O5 Obywatelska społeczność lokalna.
- O6 Żywe dziedzictwo kulturowe.
- O7 Dostępna profilaktyka oraz podstawowa i wybrana, specjalistyczna opieka zdrowotna.
- O8 Powszechne bezpieczeństwo i porządek publiczny.
- O9 Aktywni, zintegrowani seniorzy i osoby niepełnosprawne.
- O10 Skuteczna i zapobiegająca pomoc społeczna.
- O11 Komunikacja publiczna integracji wewnętrznej i aglomeracyjnej.

S2: Dynamiczna gospodarka integrująca kapitał zewnętrzny i lokalną przedsiębiorczość ze strategicznym położeniem i dostępną infrastrukturą, a także z lokalnymi zasobami naturalnymi i kapitałem ludzkim, społecznym i kulturowym, dopełniana nowoczesnym rolnictwem:

- O12 Wysoka atrakcyjność inwestycyjna i aktywność gospodarcza.
- O13 Minimalne bezrobocie i dobre miejsca pracy.
- O14 Rozwinięte, aglomeracyjne i regionalne funkcje turystyczno-rekreacyjne.
- O15 Nowoczesne, zintegrowane rolnictwo.
- O16 Zrównoważona infrastruktura komunikacyjna.
- O17 Zrównoważona infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna.
- O18 Zrównoważona infrastruktura energetyczna.
- O19 Zintegrowana infrastruktura hydrotechniczna.

S3: Zrównoważone wykorzystanie przestrzeni oraz dziedzictwa środowiskowego gminy dla jej rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zaangażowanie społeczności i gospodarki lokalnej oraz samorządową, kreatywną, nowoczesną politykę rozwoju:

- O20 Kompleksowo zaplanowana przestrzeń.
- O21 Zrównoważony rozwój mieszkalnictwa.
- O22 Zintegrowana zieleń gminna oraz mała architektura aktywności i rekreacji.
- O23 Kompleksowa prewencja środowiskowa.
- O24 Spójna gospodarka odpadowa.
- O25 Dostępne informacje o stanie środowiska i źródłach jego zanieczyszczeń.
- O26 Upowszechnione postawy prośrodowiskowe.
- O27 Sprawczy samorząd gminy.

W każdej z tabel, w kolumnie:

- „oczekiwane rezultaty” – wskazano kolejne, oczekiwane rezultaty planowanych działań (R), zawarte w SRGDD 2023-2033;
- „wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)” – przedstawiono przedmiotowe wskaźniki referencyjne zawarte w SRGDD 2023-2033 lub zamienne (o czym mowa niżej);
- „o.z.” – wskazano pożądane, według SRGDD 2023-2033, kierunki zmian wartości wskaźników, oznaczając je symbolami ↑ (wzrost), ↓ (spadek), ↗ (wzrost do określonego poziomu), ↘ (spadek do określonego poziomu) lub opisując;
- „j.m.” – wskazano jednostki miary wskaźników;
- „wartość w 2023” – wskazano ustalone wartości wskaźników w roku przyjęcia SRGDD 2023-2033, stanowiące punkt odniesienia dla ich wartości z w 2024 r. (bazowe), według ich stanu na dzień 31. 12. 2023 r. lub inny, wskazany w przypisie;
- „wartość w 2024” – wskazano ustalone wartości wskaźników według stanu na dzień 31. 12. 2024 r. lub inny, wskazany w przypisie.

Uwagi:

- w związku z faktem, iż GUS nie opublikował do dnia przygotowania niniejszego sprawozdania informacji za 2024 r. niezbędnych do ustalenia wartości niektórych referencyjnych wskaźników sytuacji, część z tych wskaźników oszacowano samodzielnie w Urzędzie Gminy (oznaczenie „ok.” przed wartością” lub zastąpiono innymi wskaźnikami, do ustalenia wartości których informacje były dostępne, zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 7 SRGDD 2023-2033. Komentarze na ten temat zawarto w przypisach do tych wskaźników. W przypadku wartości oszacowanych, zostaną one skorygowane w kolejnym sprawozdaniu na podstawie dostępnych już danych GUS. Analogicznie postąpiono wobec wskaźników referencyjnych, które miały być ustalone na podstawie informacji innych niż z GUS, lecz informacje te okazały się niedostępne. W przypadku braku możliwości zastąpienia wskaźnika referencyjnego innym wskaźnikiem, jego wartości nie ustalano, co w odpowiednim miejscu kolumny „wartość w 2024” oznaczono literą „n”. Wartości tych wskaźników zostaną ustalone w kolejnej ewaluacji, gdy informacje to tego niezbędne będą już dostępne. W odniesieniu do informacji z GUS powinny one zostać udostępnione przez ten urząd do końca II kwartału 2025 r.
- w przypadku wskaźników, których postacie referencyjne okazały się niewystarczająco precyzyjnie zdefiniowane w SRGDD 2023-2033, dokonano ich doprecyzowania. Komentarze na ten temat zawarto w przypisach do tych wskaźników.
- wszystkie wskaźniki dotyczą całej Gminy Dobrzyńewo Duże.

Tabela 1. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O1 „Nowoczesne i dostępne edukacja, opieka i wychowanie”.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O1.R1. Wzrost wykorzystania usług żłobkowych.	☉ Udział dzieci, mieszkańców gminy, które są objęte opieką żłobkową na terenie gminy w całkowitej liczbie dzieci, mieszkańców gminy, które są w wieku żłobkowym ¹ .	↑	%	7,69%	8,18%
O1.R2. Upowszechnienie wykorzystania usług przedszkolnych.	☉ Udział dzieci mieszkańców gminy, które są objęte opieką i edukacją przedszkolną w całkowitej liczbie dzieci mieszkańców gminy, które są w wieku przedszkolnym.	↑	%	99,00% (w tym 88,07% na terenie gminy).	99,22 (w tym 86,84% na terenie gminy).
O1.R3. Wysoka ogólna jakość usług gminnych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych gminnych szkół.	☑ Udział rodziców i opiekunów prawnych, których dzieci są objęte opieką i edukacją w przedszkolach gminnych oraz oddziałach przedszkolnych gminnych szkół, którzy ocenili ogólnie tę opiekę i edukację co najmniej dostatecznie. [skala pięciostopniowa: ocena niedostateczna / ocena dopuszczająca / ocena dostateczna / ocena dobra / ocena bardzo dobra].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O1.R4. Wysoki poziom nauczania w gminnych szkołach podstawowych.	☉ Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z języka polskiego, matematyki oraz wybranego języka obcego nowożytnego we wszystkich gminnych szkołach podstawowych łącznie.	↑	%/pkt	język polski: 66% matematyka: 58% język obcy: 66%	język polski: 64% matematyka: 60% język obcy: 64%
O1.R5. Szeroka i atrakcyjna edukacja pozalekcyjna w gminnych szkołach podstaw.	❖ Łączna liczba godzin zajęć pozalekcyjnych przypadających w poprzednim roku szkolnym przypadająca na jednego ucznia we wszystkich gminnych szkołach podstawowych łącznie.	↑	h/os	4	5
O1.R6. Wysoka ogólna jakość gminnego szkolnictwa podstawowego.	☑ Udział uczniów do gminnych szkół podstawowych, którzy ocenili ogólnie swoją szkołę co najmniej dostatecznie. [skala pięciostopniowa: ocena niedostateczna / ocena dopuszczająca / ocena dostateczna / ocena dobra / ocena bardzo dobra]	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział rodziców i opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do gminnych szkół podstawowych, którzy ocenili ogólnie swoją szkołę co najmniej dostatecznie. [skala pięciostopniowa: ocena niedostateczna / ocena dopuszczająca / ocena dostateczna / ocena dobra / ocena bardzo dobra].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O1.R7. Wysoka efektywność organizacyjna gminnych szkół i zespołów szkolno-przedszk.	☉ Liczba uczniów gminnych szkół podstawowych i gminnych zespołów szkolno-przedszkolnych przypadających na jednego niedydaktycznego pracownika tych szkół (w przeliczeniu na pełne etaty) według stanu na koniec poprzedniego roku.	↓	os.	2,99	2,80
O1.R8. Wzrastające kompetencje osobiste społeczności lokalnej.	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że w ostatnich kilkunastu miesiącach nauczyli się czegoś nowego (podnieśli swoje kompetencje osobiste) w dowolnej dziedzinie dzięki edukacji pozaformalnej i nieformalnej ² mającej miejsce na terenie gminy. [skala dwustopniowa: podnieśli / nie podnieśli]	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

¹ Stan na 1 września. Wskaźnik referencyjny „Udział dzieci mieszkańców gminy, które są objęte opieką żłobkową w całkowitej liczbie dzieci mieszkańców gminy, które są w wieku żłobkowym” został zastąpiony wskaźnikiem „Udział dzieci, mieszkańców gminy, które są objęte opieką żłobkową na terenie gminy w całkowitej liczbie dzieci, mieszkańców gminy, które są w wieku żłobkowym” ze względu na brak możliwości stwierdzenia ile dzieci w wieku żłobkowym, mieszkających w gminie, korzysta z opieki żłobkowej poza gminą.

² Edukacja formalna to edukacja regularna, długookresowa, zestandaryzowana prawem i programami nauczania, prowadzona przez nauczycieli lub wykładowców w ramach zhierarchizowanego systemu podmiotów edukacyjnych (szkół podstawowych, zasadniczych szkół zawodowych, liceów, techników, szkół specjalnych, policealnych i wyższych), prowadząca do uzyskania danego poziomu wykształcenia, potwierdzonego świadectwem, dyplomem lub innym, urzędowym dokumentem. Edukacja pozaformalna to edukacja mniej regularna niż formalna, krótkookresowa lub co najwyżej średniookresowa, o niższym poziomie standaryzacji, prowadzona zwykle przez specjalistów w formie szkoleń, kursów, lekcji prywatnych itp. i nieprowadząca do zmiany formalnego wykształcenia. Na edukację nieformalną składają się z kolei działania edukacyjne niezinstytu-

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
----------------------	--	------	------	----------------	----------------

Tabela 2. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O2 „Powszechna i regularna aktywność sportowo-rekreacyjna dla zdrowia i integracji”.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O2.R1. Upowszechnienie sportu i rekreacji ruchowej wśród dzieci i młodzieży.	☒ Udział uczniów gminnych szkół podstawowych, którzy ocenili ogólnie zajęcia wychowania fizycznego prowadzone w ich szkołach co najmniej dostatecznie. [skala pięciostopniowa: ocena niedostateczna / ocena dopuszczająca / ocena dostateczna / ocena dobra / ocena bardzo dobra].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział uczniów gminnych szkół podstawowych, którzy sądzą, że w dorosłym życiu będą regularnie uprawiać jakiś sport (prywatnie lub profesjonalnie) albo rekreację ruchową. [skala trzystopniowa: sądzą, że będę uprawiać jakiś sport albo rekreację ruchową / sądzą, że nie będę uprawiać żadnego sportu albo rekreacji ruchowej / nie wiem].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☐ Liczba mieszkańców będących dziećmi w wieku od 2 do 14 lat przypadających na, publicznie dostępny i należący do samorządu gminy, plac zabaw dla dzieci lub otwartą strefę rekreacji dziecięcej, według stanu na koniec ubiegłego roku ¹ .	↓	os.	64,9	57,5
	☒ Udział mieszkańców, będących rodzicami lub opiekunami dzieci w w. do lat 12, twierdzących, że ilość, wyposażenie i lokalizacja placów zabaw dla dzieci oraz otwartych stref rekreacji dziecięcej są ogólnie rzecz biorąc co najmniej dobre. [skala pięciostopniowa: są zdecydowanie niesatysfakcjonujące / są trochę niesatysfakcjonujące / są zadowalające / są dobre / są bardzo dobre].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O2.R2. Upowszechnienie sportu i rekreacji ruchowej wśród dorosłych mieszkańców gminy.	☐ Szacowana liczba aktywnych uczestników zorganizowanych lub wspartych przez samorząd gminy w ubiegłym roku imprez sportowych i rekreacji ruchowej innych niż szkolne.	↑	os.	3010	3978
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że co najmniej raz w tygodniu uprawiają sport lub dokonują in., intensywnej dla nich, rekreacyjnej aktywności ruchowej. [skala trzystopniowa: uprawiam co najmniej raz w tygodniu sport lub inną, intensywną dla mnie, rekreację ruchową / uprawiam rzadziej sport lub inną, intensywną dla mnie, rekreację ruchową / nie uprawiam sportu ani, intensywnej dla mnie, rekreacji ruchowej].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☐ Szacowana liczba mieszkańców, innych niż uczniowie gminnych szkół podstawowych, którzy w roku ubiegłym skorzystali z należących do samorządu gminy obiektów sportowo-rekreacyjnych o kontrolowanym dostępie (liczba wejść).	↑	os.	398	426
	☒ Udział mieszkańców gminy deklarujących, że zdecydowanie brakuje im (lub ich dzieciom do lat 13) jakiegoś obiektu sportowego lub innego obiektu służącego rekreacji ruchowej, z którego korzystaliby (lub ich dzieci) regularnie. [skala trzystopniowa: nie brakuje / brakuje / zdecydowanie brakuje].	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

jonalizowane, zwykle incydentalne lub co najwyżej krótkookresowe, wysoce zdywersyfikowane, a przede wszystkim prowadzone samodzielnie przez osobę uczącą się i mające postać obserwacji, lektury wydawnictw, wizyt muzealnych, recepcji przekazów medialnych, interakcji z oprogramowaniem, korzystania z zasobów bibliotek, baz danych i Internetu, udziału w imprezach masowych, pokazach, happeningach, obchodach itp.

¹ Wskaźnik referencyjny „Liczba mieszkańców będących dziećmi w wieku od 2 do 12 lat przypadających na, publicznie dostępny i należący do samorządu gminy, plac zabaw dla dzieci lub otwartą strefę rekreacji dziecięcej, według stanu na koniec ubiegłego roku” zmodyfikowano w odniesieniu do wieku dzieci ze względu na format danych udostępnianych przez GUS.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O2.R3. Rozszerzenie działalności w zakresie sportu i rekreacji ruchowej prowadzonej przez lokalne organizacje pozarządowe.	⊙ Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych (wg definicji GUS) zarejestrowanych na terenie gminy w roku ubiegłym.	↑	os.	223 ¹	n
	⊙ Łączna liczba trenerów, instruktorów sportowych i innych osób prowadzących zajęcia sportowe w klubach sportowych (wg definicji GUS) zarejestrowanych na terenie gminy w roku ubiegłym.	↑	os.	13 ²	n
O2.R4. Upowszechnienie rekreacji ruchowej wśród seniorów.	☑ Udział mieszkańców gminy, seniorów (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) deklarujących, że zdecydowanie brak im jakiegoś obiektu sportowego lub innego obiektu służącego rekreacji ruchowej, z którego korzystaliby regularnie. [skala trzystopniowa: nie brakuje / brakuje / zdecydowanie brakuje].	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców gminy, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) twierdzących, że co najmniej raz w tygodniu uprawiają sport lub dokonują innej, intensywnej dla nich, rekreacyjnej aktywności ruchowej.	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O2.R5. Pogłębienie integracji społecznej mieszkańców.	☑ Udział mieszkańców oceniających, że działalność sportowa i rekreacji ruchowej prowadzona przez różne instytucje i organizacje w gminie, a także imprezy tego typu co najmniej dobrze integrują mieszkańców. [skala czterostopniowa: wcale nie integrują / integrują, ale słabo / dobrze integrują / bardzo dobrze integrują].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 3. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O3 „Włączająca kultura aktywności i tożsamości”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O3.R1. Poszerzenie wykorzystania samorządowej oferty kulturalnej.	⊙ Liczba uczestników imprez zorganizowanych w ubiegłym roku przez samorządowe instytucje kultury tj. Gminne Centrum Kultury w Dobrzyńewie Dużym i Gminną Bibliotekę Publiczną w Dobrzyńewie Dużym ³ .	↑	os.	8400	9138
	⊙ Liczba członków kół, klubów i sekcji funkcjonujących w ubiegłym roku w samorządowych instytucjach kultury tj. w Gminnym Centrum Kultury w Dobrzyńewie Dużym i Gminnej Bibliotece Publicznej w Dobrzyńewie Dużym.	↑	os.	94	167
	⊙ Liczba członków kół, klubów i sekcji funkcjonujących w ubiegłym roku w samorządowych instytucjach kultury tj. w Gminnym Centrum Kultury w Dobrzyńewie Dużym i Gminnej Bibliotece Publicznej w Dobrzyńewie Dużym, będących seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni).	↑	os.	5	6
O3.R2. Poszerzenie wykorzystania samorządowej oferty kulturalnej.	⊙ Liczba członków lokalnych organizacji pozarządowych, dla których działalność w zakresie kultury i sztuki jest działalnością statutową, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	os.	41	40
	⊙ Szacowana liczba mieszkańców, bezpośrednich beneficjentów działalności w zakresie kultury i sztuki prowadzonej w ubiegłym roku przez lokalne organizacje pozarządowe.	↑	os.	600	650
O3.R3. Pogłębienie lokalnej tożsamości kulturowej miesz-	☑ Udział mieszkańców, twierdzących, że dzięki działalności Gminnego Centrum Kultury w Dobrzyńewie Dużym lub/i Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrzyńewie Dużym poznali część lokalnej hi-	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach	

¹ Dane za rok 2022 ponieważ GUS rejestruje je tylko dla lat parzystych.² Dane za rok 2022 ponieważ GUS rejestruje je tylko dla lat parzystych.³ Wskaźnik referencyjny „Liczba uczestników imprez zorganizowanych w ubiegłym roku przez samorządowe instytucje kultury tj. Gminne Centrum Kultury w Dobrzyńewie Dużym i Gminną Bibliotekę Publiczną w Dobrzyńewie Dużym” zmodyfikowano uwzględniając w nim tylko imprezy masowe ze względu na format danych udostępnianych przez GUS.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
kańców.	storii, tradycji, dzieł lub innego dziedzictwa kulturowego. [skala dwustopniowa: nie poznałem(am) / poznałem(am)].			2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O3.R4. Wzrost zadowolenie mieszkańców z lokalnej działalności kulturalnej.	☑ Udział mieszkańców gminy, którzy lokalną działalność kulturalną ocenili ogólnie co najmniej dostatecznie. [skala pięciostopniowa: ocena niedostateczna / ocena dopuszczająca / ocena dostateczna / ocena dobra / ocena bardzo dobra].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 4. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O4 „Działalność biblioteczna nowego wzoru”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O4.R1. Popularyzacja czytelnictwa i innych form poznawania treści wśród mieszkańców gminy.	🕒 Wypożyczenia w roku ubiegłym z księgozbioru bibliotek publicznych przypadające na 1 mieszkańca w woluminach.	↑	szt./os.	0,58	0,63
	🕒 Czytelnicy bibliotek publicznych w roku ubiegłym przypadające na 1000 mieszkańców gminy.	↑	os./1000os	24	27
	❖ Liczba uczestników szkoleń, spotkań autorskich i dyskusyjnych, warsztatów, prelekcji, wykładów, konferencji i innych form interakcji bezpośredniej zorganizowanych w ubiegłym roku przez Gminną Bibliotekę Publiczną.	↑	os.	210	170
	☑ Udział mieszkańców gminy korzystających z usług Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrzyńewie Dużym średnio co najmniej raz w miesiącu, oceniających, że jej działalność sprzyja ich integracji z innymi korzystającymi. [skala dwustopniowa: nie sprzyja / sprzyja].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 5. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O5 „Obywatelska społeczność lokalna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O5.R1. Upowszechnienie postaw obywatelskich.	🕒 Liczba mieszkańców gminy nagrodzonych, wyróżnionych przez Radę lub Wójta Gminy Dobrzyńewo Duże za szczególne postawy obywatelskie w życiu prywatnym, publicznym i zawodowym wykazane w ubiegłym roku.	↗ ≤5	os.	0	0
	🕒 Frekwencja mieszkańców w ostatnich wyborach samorządowych, parlamentarnych lub prezydenckich.	↑	%	74,85% ¹	57,28% ²
	☑ Udział mieszkańców gminy, którzy uznają, że mieszkańcy gminy wykazują na co dzień postawy obywatelskie co najmniej czasami. [skala czterostopniowa: nie wykazują / czasami wykazują / zwykle wykazują / często wykazują].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O5.R2. Upowszechnienie aktywności obywatelskiej.	🕒 Liczba mieszkańców będących członkami zarejestrowanych w gminie organizacji pozarządowych według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	os	341	458
	🕒 Liczba godzin pracy wolontariackiej (w rozumieniu Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) przepracowanych w ubiegłym roku w jednostkach i spółkach samorządu gminy.	↑	h	58	58

¹ Wybory parlamentarne 15 października 2023.² Wybory samorządowe Wójta Gminy (pierwsza i jedyna tura) 7 kwietnia 2024.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	☒ Udział mieszkańców gminy, którzy deklarują, że nie interesują ich sprawy publiczne społeczności lokalnej. [skala dwustopniowa: nie interesują / interesują].	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 6. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O6 „Żywe dziedzictwo kulturowe”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O6.R1. Zachowanie materialne i niematerialne obiekty lokalnego dziedzictwa kulturowego.	☐ Udział zabytków nieruchomych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, które są w złym stanie technicznym.	↓	%	0%	0%
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ogólny stan budynków i innych obiektów zabytkowych w gminie, które widzą na co dzień, jest co najmniej zadowalający. [skala czterostopniowa: stał zły / stan zadowalający / stan dobry / stan b. dobry].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że gmina co najmniej dostatecznie wspiera zachowanie i promocję starych zasobów kultury (starych zdjęć, dokumentów, przedmiotów itp.), posiadanych przez mieszkańców. [skala pięciostopniowa: wcale nie wspiera / wspiera, ale niedostatecznie / wspiera dostatecznie / wspiera dobrze / wspiera bardzo dobrze].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O6.R2. Wykształcenie kulturowej tożsamości lokalnej i (sub)regionalnej społeczności lokalnej	☒ Szacowana liczba mieszkańców, którzy w ubiegłym roku wzięli udział w działaniach jednostek gminy służących edukacji na temat i promocji jej dziedzictwa kulturowego.	↑	os.	130	166
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że znają dziedzictwo kulturowo-historyczne gminy w co najmniej dostateczny sposób. [skala czterostopniowa: nie znam / znam, ale w małym stopniu / znam w stopniu średnim / znam dobrze lub bardzo dobrze].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O6.R3. Wykorzystanie materialnych i niematerialnych obiektów lokalnego dziedzictwa kulturowego.	☐ Liczba zabytków ruchomych i innych obiektów lokalnego dziedzictwa kulturowego udostępnianych publicznie przez jednostki gminy w ubiegłym roku.	↑	szt.	0	0
	☐ Udział zabytków nieruchomych, innych niż budynki mieszkalne, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, odwiedzanych przez turystów lub wykorzystywanych w związku z działalnością gospodarczą lub usługami publicznymi.	↑	%	b.d.	b.d.

Tabela 7. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O7 „Dostępna profilaktyka oraz podstawowa i wybrana, specjalistyczna opieka zdrowotna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O7.R1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców.	☐ Udział dzieci objętych w ubiegłym roku w (potencjalnych, przyszłych) gminnych żłobkach badaniami przesiewowymi słuchu, mowy, widzenia i rozwoju ruchowego.	↑	%	0%	0%
	☐ Udział dzieci objętych w ubiegłym roku w gminnych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych szkół podstawowych badaniami przesiewowymi słuchu, mowy, widzenia i rozwoju ruchowego.	↑	%	88%	90%
	☐ Udział dzieci i młodzieży objętych w ubiegłym roku w szkołach gminnych co najmniej jednym programem prozdrowotnej edukacji bezpośredniej (innej niż zdalna) nie stanowiącym części podstawy	↑	%	75%	80%

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	programowej.				
	⊙ Szacowana liczba mieszkańców gminy potrzebujących publicznych usług pielęgnacyjno-opiekuńczych świadczonych w miejscach ich zamieszkania, lecz nie mających do nich dostępu, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	os.	ok. 10	ok. 10
	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że ich ogólny stan zdrowia, jest co najmniej dostateczny. [skala pięciostopniowa: <i>bardzo zły / zły / dostateczny / dobry / bardzo dobry</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że posiadają co najmniej dostateczną wiedzę nt. zdrowego odżywiania w ich aktualnym stanie zdrowia. [skala czterostopniowa: <i>nie posiadam wiedzy / posiadam pewną wiedzę, ale za małą / posiadam dostateczną wiedzę / posiadam pełną wiedzę</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że do najczęściej potrzebnych im lub osobom pozostającym pod ich opieką, bezpłatnych usług podstawowej opieki zdrowotnej, dostęp na terenie gminy jest co najmniej zadowalający. [skala pięciostopniowa: <i>brak dostępu / dostęp trudny / zadowalający dostęp / dobry dostęp / dostęp bardzo dobry</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że do najczęściej potrzebnych im lub osobom pozostającym pod ich opieką, bezpłatnych usług specjalistycznej opieki zdrowotnej, dostęp na terenie gminy jest co najmniej zadowalający. [skala pięciostopniowa: <i>brak dostępu / dostęp trudny / zadowalający dostęp / dobry dostęp / dostęp bardzo dobry</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że do najczęściej potrzebnych im lub osobom pozostającym pod ich opieką, bezpłatnych badań diagnostyki medycznej, dostęp na terenie gminy jest co najmniej zadowalający. [skala pięciostopniowa: <i>brak dostępu / dostęp trudny / zadowalający dostęp / dobry dostęp / dostęp bardzo dobry</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców, starszych niż dzieci i młodzież gminnych szkół podstawowych, oświadczających, że w ubiegłym roku poddali się co najmniej jednemu badaniu profilaktycznemu (nie związanemu z chorobą lub jej podejrzeniem), nieobowiązkowemu, tzn. innemu niż badanie medycyny pracy, badanie w ubieganiu się o uprawnienia (np. do prowadzenia pojazdów) lub pozwolenia (np. na broń) itp. [skala dwustopniowa: <i>nie poddałam(em) się takiemu badaniu ani razu / poddałam(em) się takiemu badaniu raz lub więcej razy</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
07.R2. Wzrost długości życia mieszkańców gminy.	⊙ Średni wiek mieszkańców ¹ .	↑	l.	39,5	39,5

¹ Wskaźnik referencyjny „Średnia długość życia mieszkańców gminy według stanu na koniec ubiegłego roku” został zastąpiony wskaźnikiem „Średni wiek mieszkańców” ze względu na brak danych GUS o długości życia w układzie gminnym.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
----------------------	--	------	------	----------------	----------------

Tabela 8. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O8 „Powszechne bezpieczeństwo i porządek publiczny”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O8.R1. Poprawa zdolności samorządu gminy do sprawnego funkcjonowania w sytuacjach zagrożeń i kryzysów.	Udział pracowników gminnych jednostek i spółek samorządu gminy, którzy w roku ubiegłym przeszli co najmniej jedno szkolenie w zakresie wykonywania pracy w warunkach sytuacji kryzysowych (klęska żywiołowa, działania wojenne, kryzys migracyjny, pandemia i in.) i podwyższonego zagrożenia ich wystąpieniem.	↑	%	0%	0%
O8.R2. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa cyfrowego systemów samorządu.	Liczba przypadków nieautoryzowanego dostępu do danych zgromadzonych w systemach informacyjnych jednostek i spółek gminy oraz naruszeń integralności tych systemów stwierdzonych ubiegłym roku.	↓	szt.	0	0
O8.R3. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa pożarowego i zdolności ratowniczo-gaśniczych.	Liczba pożarów na terenie gminy w ubiegłym roku.	↓	szt.	45	n
	Udział dojazdów pierwszych podmiotów ratowniczych na miejsca zdarzeń (tzn. pożarów oraz miejscowych zagrożeń) w gminie, w czasie nie dłuższym niż 20 min. w całkowitej liczbie takich dojazdów w ubiegłym roku.	↓	%	99%	n
	Udział pracowników jednostek i spółek samorządu gminy, którzy potrafią udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej.	↑	%	67%	86%
O8.R4. Wzrost poziomu bezpieczeństwa powodziowego.	Wartość strat materialnych spowodowanych przez powodzie i podtopienia, które miały miejsce na terenie gminy w ubiegłym roku.	↓	zł	0	0
O8.R5. Wzrost bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Liczba wypadków drogowych na terenie gminy w ubiegłym roku.	↓	szt.	4	5
	Liczba ofiar wypadków drogowych na terenie gminy w ubiegłym roku.	↓	os.	0	1
	Liczba ofiar wypadków drogowych, mieszkańców gminy w wieku do lat 15, na terenie gminy w ubiegłym roku.	↓	os.	0	0
	Udział mieszkańców, rodziców lub opiekunów prawnych dzieci z gminnych szkół podstawowych, twierdzących, że droga ich dzieci do/z tych szkół jest co najmniej wystarczająco bezpieczna. [skala czterostopniowa: droga niebezpieczna / droga wystarczająco bezpieczna / droga w pełni bezpieczna]	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	Udział mieszkańców twierdzących, że drogi, chodniki, przejścia dla pieszych w gminie są co najmniej wystarczająco bezpieczne. [skala czterostopniowa: są niebezpieczne / zdarzają się zagrożenia, ale ogólnie są wystarczająco bezpiecznie / nie są wystarczająco bezpieczne]	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O8.R6. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa edukacji.	Udział uczniów gminnych szkół podstawowych, twierdzących, że w szkołach tych i obok nich czują się bezpiecznie. [skala dwustopniowa: czuję się bezpiecznie / nie czuję się bezpiecznie].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O8.R7. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa osobistego, bezpieczeństwa mienia i porządku publicznego.	Łączna liczba przestępstw stwierdzonych w 7 głównych kategoriach (bójka i pobicie; uszczerbek na zdrowiu; kradzież cudzej rzeczy; kradzież samochodu; kradzież z włamaniem; rozboje, wymuszenia i kradzieże rozbójnicze; uszkodzenie mienia), popełnionych na terenie gminy w ubiegłym roku.	↓	szt.	15	16
	Udział mieszkańców twierdzących, że czują się średnio lub bardziej zagrożeni przestępczością.	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wa-	

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	[skala czterostopniowa: nie czuję się zagrożona(y) / czuję się zagrożona(y), ale słabo / czuję się średnio zagrożona(y) / czuję się mocno zagrożona(y)]			riancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O8.R8. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa dzieci.	☒ Udział uczniów gminnych szkół podstawowych, twierdzących, że wiedzą co zrobić we wszystkich tych przypadkach zagrożeń: pożar, atak psa, pobicie, kradzież, wymuszenie, znęcanie, molestowanie.	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział uczniów gminnych szkół podstawowych, twierdzących, że mają świadomość zagrożeń internetowych i zachowują podstawowe zasady bezpieczeństwa w Internecie. [skala dwustopniowa: nie mam świadomości lub/i nie zachowuję / mam świadomość i zachowuję]	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O8.R9. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa seniorów.	☒ Udział mieszkańców, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni), twierdzących, że wystarczająco znają zagrożenia internetowe i wiedzą jak zachować bezpieczeństwo w Internecie. [skala dwustopniowa: nie znam lub/i nie wiem wystarczająco / znam i wiem wystarczająco].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni), twierdzących, że wystarczająco znają zagrożenia oszustwami finansowymi, wyłudzeniami itp. i wiedzą jak ich unikać. [skala dwustopniowa: nie znam lub/i nie wiem jak unikać / znam i wiem jak unikać].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O8.R10. Wzrost bezpieczeństwa mienia publicznego.	☐ Wartość strat w mieniu gminy, jej jednostek i spółek poniesionych w ubiegłym roku wskutek aktów wandalizmu oraz kradzieży.	↓	zł	0	0
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że wandalizm w ich otoczeniu nie występuje lub występuje, ale w niewielkim stopniu. [skala czterostopniowa: nie występuje / występuje, ale w niewielkim stopniu / występuje w stopniu średnim / występuje w stopniu dużym].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 9. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O9 „Aktywni, zintegrowani seniorzy i osoby niepełnosprawne”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O9.R1. Redukcja materialnych barier integracji społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych.	☒ Udział mieszkańców gminy, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) lub/i osobami niepełnospr., uznających, że bariery architektoniczne w miejscach publicznych w gminie są dla nich co najwyżej średnim problemem. [skala czterostopniowa: nie są problemem / są problemem, ale małym / są średnim problemem / są dużym problemem].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O9.R2. Redukcja organizacyjnych, informacyjnych i mentalnych barier integracji społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych	☐ Szacowana liczba mieszkańców gminy będących seniorami, wymagających opieki dziennej, lecz nie mających do niej dostępu, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	os.	ok. 15	ok. 20
	☐ Łączna liczba mieszkańców korzystających z środowiskowych domów samopomocy, klubów seniora i innych, analogicznych podmiotów zlokalizowanych w gminie według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	os.	15 osób – Klub seniora Brak środowiskowych domów samopomocy na terenie gminy	15 osób – Klub seniora Brak środowiskowych domów samopomocy na terenie gminy
	☒ Udział mieszkańców gminy, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) lub/i osobami niepełnosprawnymi, twierdzących, że adresowana do nich oferta rekreacji ruchowej na terenie gminy jest co najmniej dostateczna. [skala pięciostopniowa: nie dostrzegam takiej oferty / dostrzegam taką ofertę, ale jest ona niedosta-	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	<i>teczna / oferta jest dostateczna / oferta jest dobra / oferta jest bardzo dobra</i>].				
	☒ Udział mieszkańców gminy, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) lub/i osobami niepełnosprawnymi, twierdzących, że adresowana do nich oferta kulturalno-rozr. na terenie gminy jest co najmniej dostateczna. <i>[skala pięciostopniowa: nie dostrzegam takiej oferty / dostrzegam taką ofertę, ale jest ona niedostateczna / oferta jest dostateczna / oferta jest dobra / oferta jest bardzo dobra]</i> .	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców gminy, którzy są seniorami (min. 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) lub/i osobami niepełnosprawnymi, uznających się za włączonych w lokalne życie społeczne w stopniu co najmniej średnim. <i>[skala czterostopniowa: nie włączona(y) / włączona(y), ale słabo / średnio włączona(y) / silnie włączona(y)]</i> .	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 10. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O10 „Skuteczna i zapobiegająca pomoc społeczna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O10.R1. Ograniczenie do minimum problemów społecznych.	☐ Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w roku ubiegłym mierzony udziałem beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie mieszkańców gminy.	↓	%	2,6%	2,4%
	☐ Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej na podstawie kryterium dochodowego w roku ubiegłym mierzony udziałem beneficjentów korzystających z takiej pomocy w liczbie mieszkańców gminy.	↓	%	2,6%	2,4%
	☐ Szacowana liczba dzieci i młodzieży w gminnych szkołach podstawowych wymagających pomocy w zakresie dożywiania, lecz nie korzystających z tej pomocy, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	os.	0	0
	☐ Szacowana liczba osób bezdomnych przebywających stale na terenie gminy, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	os.	4	1
	☒ Liczba dzieci i młodzieży objętych w ubiegłym roku wsparciem asystenta rodziny ¹ .	↓	os.	15 dzieci z 8 rodzin	12 dzieci z 7 rodzin
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że samorząd gminy co najmniej dostatecznie zapobiega problemom społecznym oraz je ogranicza i rozwiązuje. <i>[skala dwustopniowa: nie zapobiega i nie ogranicza i nie rozwiązuje / zapobiega, ogranicza i rozwiązuje, ale niedostatecznie / dostatecznie zapobiega, ogranicza i rozwiązuje / dobrze zapobiega, ogranicza i rozwiązuje / bardzo dobrze zapobiega, ogranicza i rozwiązuje]</i> .	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O10.R2. Redukcja alkoholu i narkomanii.	☐ Liczba interwencji podjętych w ubiegłym roku w związku z naruszeniem na terenie gminy art. 13, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi przypadająca na 100 wydanych w ubiegłym roku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy.	↓	szt./100 zezwoleń	0	0
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że alkoholizm jest co najmniej dość częstym problemem społeczności lokalnej. <i>[skala pięciostopniowa: nie jest problemem / jest problemem, ale rzadkim / jest problemem dość]</i>	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

¹ Wskaźnik referencyjny „Liczba dzieci i młodzieży objętych w ubiegłym roku streetworkingiem pracowników gminnego systemu pomocy społecznej” zamieniono na wskaźnik „Liczba dzieci i młodzieży objętych w ubiegłym roku wsparciem asystenta rodziny” ze względu na brak potrzeby realizacji działań streetworkingowych.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	częstym / jest częstym problemem / jest bardzo częstym problemem].				
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że narkomania jest co najmniej dość częstym problemem społeczności lokalnej. [skala pięciostopniowa: nie jest problemem / jest problemem, ale rzadkim / jest problemem dość częstym / jest częstym problemem / jest bardzo częstym problemem].	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział uczniów miejskich szkół podstawowych twierdzących, że więcej niż kilkakrotnie, nie tylko dla spróbowania, pili alkohol lub/i palili papierosy (używali e-papierosów) lub/i używali dopalaczy/narkotyków. [skala dwustopniowa: nie potwierdzam żadnego z ww. / potwierdzam co najmniej jedno z ww.].	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O10.R3. Redukcja zjawiska przemocy w rodzinie	☒ Liczba procedur Niebieskiej Karty przypadających na 1000 mieszkańców gminy według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	szt.	3,22	2,89
O10.R4. Wzmocnienie rodzin i funkcji rodzicielskich.	☒ Szacowana liczba mieszkańców, którzy w ubiegłym roku byli członkami rodzin z istotnymi problemami w zakresie wypełniania funkcji rodzicielskich, w tym z pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej, i którzy pośrednio lub bezpośrednio nie otrzymali w związku z tym pomocy od samorządu gminy.	↓	os.	17 rodzin (70 osób)	13 rodzin (59 osób)
	☒ Szacowana liczba dzieci, mieszkańców gminy, spełniających przesłanki wsparcia przez placówkę wsparcia dziennego, ale nie korzystających z takiego wsparcia, według stanu na koniec ubiegłego roku ¹ .	↓	os.	ok. 40-80	ok. 50-100
	☒ Szacowana liczba mieszkańców gminy będących członkami rodzin dysfunkcyjnych według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	os.	202	182

Tabela 11. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O11 „Komunikacja publiczna integracji wewnętrznej i aglomeracyjnej”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O11.R1. Wzrost wykorzystania komunikacji autobusowej.	☒ Szacowana liczba pasażerów, którzy skorzystali z finansowanej przez gminę komunikacji autobusowej w ubiegłym roku.	↑	os.	127587	127085
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że rozkład jazdy komunikacji autobusowej finansowanej przez gminę jest co najmniej dostatecznie skoordynowany z rozkładem jazdy autobusów w Białymstoku. [skala pięciostopniowa: nie jest skoordynowany / jest skoordynowany, ale niedostatecznie / jest dostatecznie skoordynowany / jest dobrze skoordynowany / jest bardzo dobrze skoordynowany].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że rozkład jazdy komunikacji autobusowej finansowanej przez gminę jest co najmniej dostatecznie skoordynowany z godzinami pracy przedszkoli, szkół i miejsc pracy, z których korzystają oni lub ich dzieci. [skala pięciostopniowa: nie jest skoordynowany / jest skoordynowany, ale niedostatecznie / jest dostatecznie skoordynowany / jest dobrze skoordynowany / jest bardzo dobrze skoordynowany].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że ogólnie rzecz biorąc są zadowoleni z punktualności komuni-	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wa-	

¹ We wskaźniku referencyjnym „Szacowany udział dzieci, mieszkańców gminy, spełniających przesłanki wsparcia przez placówkę wsparcia dziennego, ale nie korzystających z takiego wsparcia, według stanu na koniec ubiegłego roku” udział zamieniono na liczbę.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	kacji autobusowej finansowanej przez gminę. [skala dwustopniowa: ogólnie niezadowolona(y) / ogólnie zadowolona(y)].			riancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców oceniających, że ogólnie rzecz biorąc są zadowoleni z komfortu jazdy w komunikacji autobusowej finansowanej przez gminę. [skala dwustopniowa: ogólnie niezadowolona(y) / ogólnie zadowolona(y)].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O11.R2. Wzrost wykorzystania komunikacji kolejowej.	☐ Liczba par połączeń kolejowych z Gminy Dobrzyńewo Duże do Białegostoku w ciągu doby, według obowiązującego rozkładu jazdy.	↑	para	3	2
	☒ Udział mieszkańców oświadczających, że przeciętnie co najmniej raz w tygodniu korzystają z połączeń kolejowych z któregoś z przystanków na terenie Gminy Dobrzyńewo Duże do Białegostoku. [skala trzystopniowa: nie korzystam / korzystam, ale rzadziej niż przeciętnie raz w tygodniu / korzystam przeciętnie raz w tygodniu lub częściej].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców ogólnie zadowolonych z dostępności miejsc parkingowych typu Park&Ride lub Bike&Ride przeznaczonych dla pasażerów korzystających z przystanków kolejowych. [skala dwustopniowa: ogólnie niezadowolona(y) / ogólnie zadowolona(y)].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O11.R3. Wzrost wykorzystania komunikacji rowerowej i innej, opartej na zeroemisyjnych UTO.	☐ Stosunek liczby zadaszonych lub kubaturowych miejsc do parkowania rowerów i innych zeroemisyjnych UTO umożliwiających przypięcie każdego z nich, zlokalizowanych na terenie gminnych szkół i zespołów szkolno-przedszkolnych do sumy uczniów i pracowników tych szkół.	↑	szt./os	0	0
	☐ Liczba zadaszonych lub kubaturowych miejsc do parkowania rowerów i innych zeroemisyjnych UTO umożliwiających przypięcie każdego z nich, zlokalizowanych na terenie jednostek gminnych innych niż szkoły i spółek gminy.	↑	szt.	0	0
	☒ Udział mieszkańców oświadczających, że poza sezonem zimowym na co dzień korzystają z roweru lub innego zeroemisyjnego UTO. [skala trzystopniowa: nie korzystam w ogóle / korzystam, ale nie na co dzień / korzystam na co dzień].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział uczniów szkół gminnych oświadczających, że poza sezonem zimowym na co dzień korzystają z roweru lub innego zeroemisyjnego UTO. [skala trzystopniowa: nie korzystam w ogóle / korzystam, ale nie na co dzień / korzystam na co dzień].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariacie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 12. Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze celu op. O12 „Wysoka atrakcyjność inwestycyjna i aktywność gospodarcza”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O12.R1. Wzrost potencjału gospodarczego gminy.	☐ Podmioty w rejestrze REGON w ub. roku na 1000 mieszkańców wg wag klas wielkości (wagi dla klas wielkości firm ustalone przez MliR (ob. MFIPR): do 9 osób - 0, 10-49 osób - 1, 50-249 osób - 3, 250-999 osób - 10, od 1000 osób - 30; czyli liczba przedsiębiorstw (10-49)*1 + liczba przedsiębiorstw (50-249)*3 + liczba przedsiębiorstw (250-999)*10 + liczba przedsiębiorstw powyżej 1000*30).	↑	szt. przeliczeniowe	30	29
	☐ Podmioty w rejestrze REGON w ubiegłym roku.	↑	szt.	1258	1309
	☐ Kubatura budynków przemysłowych (PKOB 1251) oddanych do użytkowania w ubiegłym roku.	↑	m ³	0	0

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	☐ Kubatura zbiorników, silosów i budynków magazynowych (PKOB 1252) oddanych do użytkowania w ubiegłym roku.	↑	m ³	0	4170
	☒ Udział przedsiębiorców twierdzących, że ogólna kondycja ekonomiczna ich przedsiębiorstw w okresie najbliższych 2-3 lat najprawdopodobniej poprawi się co najmniej trochę. [skala pięciostopniowa: pogorszy się znacznie / pogorszy się trochę / nie zmieni się / poprawi się trochę / poprawi się znacznie].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział przedsiębiorców twierdzących, że w najbliższych 2-3 latach najprawdopodobniej rozszerzą obszar działalności gospodarczej. [skala dwustopniowa: najprawdopodobniej rozszerzy / najprawdopodobniej nie rozszerzy].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O12.R2. Wzrost lokalnej małej przedsiębiorczości i mikroprzedsiębiorczości.	☐ Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w rejestrze REGON w ubiegłym roku.	↑	os.	1089	1123
	☐ Liczba dni sprzedanego w ubiegłym roku najmu stoisk itp. podmiotom i osobom korzystającym z targowiska gminnego.	↑	dzień	0	0
	☐ Podmioty w rejestrze REGON w ubiegłym roku o liczbie zatrudnionych do 9 osób przypadające na 1000 mieszkańców.	↑	szt./1000 os.	105,7	ok. 130,7
	☐ Podmioty w rejestrze REGON w ubiegłym roku o liczbie zatrudnionych do 9 osób przypadające na 10 tys. mieszkańców, którzy są w wieku produkcyjnym.	↑	szt./10 tys. os.	2111,6	n
	☒ Udział przedsiębiorców zatrudniających do 9 pracowników twierdzących, że w gminie panują co najmniej zadowalające warunki funkcjonowania małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw. [skala czterostopniowa: niezadowalające warunki / zadowalające warunki / dobre warunki / bardzo dobre warunki].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O12.R3. Wykształcenie przyjaznego, społecznego klimatu akceptacji i zrozumienia przedsiębiorczości.	☐ Liczba lokalnych mikroprzedsiębiorców nagrodzonych przez Radę Gminy Dobrzyńewo Duże lub Wójta Gminy Dobrzyńewo Duże za sukcesy i wzorcowe postawy usługowe, produktowe, techniczne, organizacyjne i w zakresie zrównoważonego wykorzystania środowiska oraz dziedzictwa kulturowego gminy.	↗ ≤10	szt.	0	0
	☒ Udział uczniów gminnych szkół podstawowych oświadczających, że szkoły te uczą ich na czym polega przedsiębiorczość i jak być przedsiębiorczym. [skala dwustopniowa: szkoła nie uczy / szkoła uczy].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 13. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O13 „Minimalne bezrobocie i dobre miejsca pracy”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O13.R1. Utrzymanie niskiego poziomu bezrobocia.	☐ Bezrobotni mieszkańcy zarejestrowani według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku.	↓	os.	217	177
	☐ Bezrobotni mieszkańcy do 30 roku życia zarejestrowani według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku.	↓	os.	41	36
	☐ Bezrobotni mieszkańcy powyżej 50 roku życia zarejestrowani według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku.	↓	os.	59	49
	☐ Bezrobotni mieszkańcy długotrwale bezrobotni zarejestrowani według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku.	↓	os.	109	89

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O13.R2. Pogłębienie dostosowania podaży do popytu na lokalnym rynku pracy.	⊙ „Procentowa przewaga zarejestrowanych, bezrobotnych mężczyzn nad bezrobotnymi kobietami w gminie według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku” ¹ .	↓	+/-%	+46,6%	+85,4%
	☑ Udział przedsiębiorców twierdzących, że w najbliższych 2-3 latach zatrudnienie w ich przedsiębiorstwie najprawdopodobniej nie zmieni się lub wzrośnie. [skala pięciostopniowa: znacznie spadnie / trochę spadnie / nie zmieni się / trochę wzrośnie / znacznie wzrośnie].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział przedsiębiorców twierdzących, że przeciętne płace w ich przedsiębiorstwie są podobne lub większe od przeciętnych płac w regionie w tej samej branży. [skala pięciostopniowa: znacznie mniejsze / trochę mniejsze / podobne / trochę większe / znacznie większe].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział przedsiębiorców twierdzących, że liczba kandydatów na pracowników ich firmy, którzy mają odpowiednie kwalifikacje jest co najmniej wystarczająca. [skala trzystopniowa: jest za mała / jest wystarczająca / jest większa niż wystarczająca].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 14. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O14 „Rozwinięte, aglomeracyjne i regionalne funkcje turystyczno-rekreacyjne”

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O14.R1. Wzrost komercyjnego, zwłaszcza aglomeracyjnego ruchu rekreacyjno-turystycznego na terenie gminy.	⊙ Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych ogółem na terenie gminy według stanu na koniec lipca ubiegłego roku.	↑	szt.	0	0
	⊙ Miejsca noclegowe na kempingach i polach biwakowych ogółem na terenie gminy według stanu na koniec lipca ubiegłego roku.	↑	szt.	0	0
	⊙ Miejsca noclegowe w pokojach gościnnych ogółem na terenie gminy według stanu na koniec lipca ubiegłego roku.	↑	szt.	0	0
	⊙ Liczba miejsc w salach konferencyjnych w turystycznych obiektach noclegowych ogółem na terenie gminy według stanu na koniec ubiegłego roku	↑	szt.	0	0
	⊙ Noclegi udzielone w ubiegłym roku turystom zagranicznym (nierezydentom) w turystycznych obiektach noclegowych na terenie gminy.	↑	szt.	0	0
O14.R2. Wzrost sektora przedsiębiorstw działających w turystyce, rekreacji i branżach pokrewnych.	⊙ Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w Sekcji I PKD (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, związanych z turystyką i rekreacją) Dziale 55 (Zakwaterowanie) według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	6	6
	⊙ Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w Sekcji I PKD (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, związanych z turystyką i rekreacją) Dziale 56 (Działalność usługowa związana z wyżywieniem) według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	16	16
	⊙ Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w Sekcji R PKD (Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) Dziale 93 (Działalność rozrywkowa i rekreacyjna) według stanu na koniec	↑	szt.	14	15

¹Wskaźnik referencyjny „Procentowa przewaga zarejestrowanych, bezrobotnych kobiet nad bezrobotnymi mężczyznami w gminie według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku” zamieniono na wskaźnik „Procentowa przewaga zarejestrowanych, bezrobotnych mężczyzn nad bezrobotnymi kobietami w gminie według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku” ze względu na długookresową przewagę bezrobocia wśród mężczyzn nad bezrobociem wśród kobiet w gminie.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	ubiegłego roku.				
O14.R3. Podniesienie rekreacyjnej aktywności mieszkańców gminy	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że dzięki rozwojowi usług rekreacyjno-turystycznych adresowanych do osób spoza gminy, zyskuje ona na atrakcyjności także dla jej mieszkańców. <i>[skala trzystopniowa: przez to gmina traci na atrakcyjności dla mieszkańców / jest to obojętne dla mieszkańców / przez to gminy zyskuje na atrakcyjności dla mieszkańców].</i>	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 15. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O15 „Nowoczesne, zintegrowane rolnictwo”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O15.R1. Restrukturyzacja agrarna i kadrowa lokalnego rolnictwa.	☐ Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w roku 2030. <i>[wartość tego wskaźnika należy odnieść do wartości z roku 2020]</i>	↑	ha	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☐ Udział gospodarstw rolnych czerpiących dochody w ponad 50% z działalności rolniczej w roku 2030. <i>[wartość tego wskaźnika należy odnieść do wartości z roku 2020]</i>	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☐ Udział użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych oraz członków ich rodzin pracujących w tych gospodarstwach w wieku poprodukcyjnym, w całkowitej liczbie tych użytkowników i członków w roku 2030. <i>[wartość tego wskaźnika należy odnieść do wartości z roku 2020]</i>	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☐ Powierzchnia gruntów rolnych, których klasa została obniżona w ubiegłym roku.	↓	ha	b.d.	b.d.
O15.R2. Poszerzenie rynkowej obecności lokalnych gospodarstw rolnych.	☐ Liczba miejsc noclegowych i całorocznych w pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	0	0
	☐ Liczba noclegów udzielonych w ubiegłym roku w noclegowych i całorocznych pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych.	↑	szt.	0	0
	☐ Powierzchnia gospodarstw rolnych prowadzących działalność zaliczaną do działów specjalnej produkcji rolnej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	ha	b.d.	b.d.
	☐ Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w Sekcji A PKD (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) Dziale 01 (Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową) według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	5	6
	☒ Udział rolników twierdzących, że sprzedają bezpośrednio konsumentom część swoich produktów rolnych lub wyrobów z nich wytworzonych. <i>[skala dwustopniowa: nie / tak].</i>	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O15.R3. Uzyskanie dobrych, lokalnych warunków działalności rolniczej.	☒ Udział rolników oceniających, że lokalne warunki prowadzenia działalności rolnej są ogólnie rzecz biorąc co najmniej dostateczne. <i>[skala pięciostopniowa: warunki bardzo złe / warunki złe / warunki dostateczne / warunki dobre / warunki bardzo dobre].</i>	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział rolników oceniających, że ogólna kondycja ekonomiczna ich gospodarstwa rolnego jest obecnie co najmniej dostateczna. <i>[skala pięciostopniowa: kondycja bardzo zła / kondycja zła / kondycja dostateczna / kondycja dobra / kondycja bardzo dobra].</i>	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
----------------------	--	------	------	----------------	----------------

Tabela 16. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O16 „Zrównoważona infrastruktura komunikacyjna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O16.R1. Wzrost ilości oraz poprawa zrównoważenia infrastruktury drogowej i oświatowej.	☐ Udział długości dróg gminnych na terenie gminy o stanie technicznym co najmniej dobrym w całkowitej ich długości według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	31%	31%
	☐ Udział długości dróg gminnych na terenie gminy, w oznakowanych obszarach zabudowanych, wyposażonych w chodniki według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	10%	12%
	☐ Udział długości dróg powiatowych na terenie gminy o stanie technicznym co najmniej dobrym w całkowitej ich długości według stanu na koniec ubieg. roku.	↑	%	90%	90%
	☐ Udział długości dróg powiatowych na terenie gminy, w oznakowanych obszarach zabudowanych, wyposażonych w chodniki według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	28%	28,5%
	☐ Udział długości dróg krajowych na terenie gminy o stanie technicznym co najmniej dobrym w całkowitej ich długości według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	100%	100%
	☐ Udział długości dróg krajowych na terenie gminy, w oznakowanych obszarach zabudowanych, wyposażonych w chodniki według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	2%	2%
	☐ Liczba miejsc parkingowych należących do podmiotów publicznych, w tym typu Park&Ride, Bike&Ride oraz Kiss&Ride według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	66 (w tym 0 P&R, 0 B&R, 0 K&R)	86 (w tym 0 P&R, 0 B&R, 0 K&R)
	☐ Udział energooszczędnych publicznych punktów oświetlenia należących do samorządu gminy według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	10,1%	13,2%
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że stan dróg, chodników, oświetlenia i przejść dla pieszych w gminie jest ogólnie rzecz biorąc co najmniej zadowalający. [skala pięciostopniowa: stan bardzo zły / stan zły / stan zadowalający / stan dobry / stan bardzo dobry].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że drogi w gminie są ogólnie rzecz biorąc co najmniej zadowalająco bezpieczne. [skala pięciostopniowa: bardzo niebezpieczne / niebezpieczne / zadowalająco bezpieczne / bezpieczne / bardzo bezpieczne].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O16.R2. Wzrost ilości i pogłębienie zrównoważenia infrastruktury rowerowej oraz UTO.	☐ Długość dróg dla rowerów i innych UTO ogółem według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	km	2,2	2,2
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że ilość i zintegrowanie dróg dla rowerów i innych UTO w gminie są ogólnie rzecz biorąc co najmniej zadowalające. [skala pięciostopniowa: ilość i zintegrowanie nie są zadowalające / ilość i zintegrowanie są zadowalające / ilość i zintegrowanie są satysfakcjonujące / ilość i zintegrowanie są bardzo satysfakcjonujące].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O16.R3. Przyrost infrastruktury kolejowej i towarzyszącej.	☒ Udział mieszkańców oświadczających, że przeciętnie co najmniej raz w tygodniu korzystają z połączeń kolejowych z któregoś z przystanków na terenie Gminy Dobrzyńewo Duże do Białegostoku. [skala trzystopniowa: nie korzystam / korzystam, ale rzadziej niż przeciętnie raz w tygodniu / korzystam przeciętnie raz w tygodniu lub częściej].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O16.R4. Wzrost dostępności szerokopasmowego dostępu do Internetu.	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że szybki Internet jest dostępny w miejscu ich zamieszkania. [skala dwustopniowa: tam gdzie mieszkam szybki Internet nie jest dostępny / tam gdzie mieszkam szybki Internet jest dostępny].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
----------------------	--	------	------	----------------	----------------

Tabela 17. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O17 „Zrównoważona infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O17.R1. Wzrost ilości oraz poprawa zrównoważenia infrastruktury wodociągowej.	● Udział budynków mieszkalnych podłączonych do wodociągu według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	91,8%	ok 93%
	● Udział mieszkańców korzystających z wodociągu według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	98,3	ok. 98,5%
	● Wartość strat wody z sieci wodociągowej w roku ubiegłym liczona jako iloczyn ilości straty wody i kosztu jednostki wody wskazanego w zatwierdzonym wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.	↑	zł	161 500,00	392 103,82
O17.R2. Wzrost ilości oraz poprawa zrównoważenia infrastruktury kanalizacji sanitarnej.	● Udział budynków mieszkalnych podłączonych do kanalizacji sanitarnej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	47,1%	ok. 50%
	● Udział mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	52,7%	ok. 55%
	● Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	51,18%	ok. 53%
	● Różnica pomiędzy odsetkiem ludności korzystającej z wodociągu i z kanalizacji według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	%	45,6%	ok. 43,5%
O17.R3. Wzrost ilości i poprawa zrównoważenia infrastruktury kanalizacji deszczowej.	● Długość sieci kanalizacji deszczowej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	km	6,84	9,23

Tabela 18. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O18 „Zrównoważona infrastruktura energetyczna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O18.R1. Wzrost potencjału i wykorzystania infrastruktury gazowniczej.	● Udział mieszkańców korzystających z gazu z sieci według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	34,7%	n
	● Zużycie gazu z sieci w kWh na mieszkańca w gospodarstwach domowych według stanu na koniec ubiegłego roku ¹ .	↑	kWh/os	1487,6	n
O18.R2. Wzrost wykorzystania hybrydowych urządzeń grzewczych wykorzystujących źródła energii odnawialnej.	● Łączna moc hybrydowych rozwiązań grzewczych integrujących tradycyjne i odnawialne źródła energii w obiektach samorządu gminy oraz jego jednostek i spółek, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	kW	0	0
	● Szacowany udział budynków mieszkalnych, w których do celów grzewczych wykorzystywane są źródła energii odnawialnej.	↑	%	7,93%	8,55%
O18.R3. Wzrost potencjału zrównoważonej infrastruktury elektroenergetycznej.	● Powierzchnia terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod nowe inwestycje gospodarcze i wielorodzinne inwestycje mieszkaniowe, zapewnienie którym zasilania elektroenergetycznego jest poważną barierą ich zainwestowania (ocena szacunkowa).	↓	ha	0	0

¹Wskaźnik referencyjny „Zużycie gazu z sieci w kWh na mieszkańca według stanu na koniec ubiegłego roku” zamieniono na wskaźnik „Zużycie gazu z sieci w kWh na mieszkańca w gospodarstwach domowych według stanu na koniec ubiegłego roku” ponieważ GUS nie udostępnia danych o zużyciu gazu poza gospodarstwami domowymi w układzie gmin.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	⊙ Łączna ilość energii elektrycznej pozyskanej z odnawialnych źródeł energii zainstalowanych w i na obiektach i gruntach samorządu gminy oraz jego jednostek i spółek, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	kWh	159341	217771

Tabela 19. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O19 „Zintegrowana infrastruktura hydrotechniczna”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O19.R1. Uzyskanie dobrego stanu urządzeń melioracji głównej i szczegółowej.	⊙ Szacowany ogólny udział urządzeń melioracji głównej i szczegółowej ogółem wymagających wykonania na nich przebudowy, remontów lub zabiegów utrzymania, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	%	100%	100%
O19.R2. Rozszerzenie i zintegrowanie infrastruktury bezpieczeństwa powodziowego.	⊙ Obszar gminy o zwiększonym ryzyku powodzi i podtopień wynikającym z braku lub niewłaściwego stanu technicznego infrastruktury przeciwpowodziowej przewidzianej do wybudowania lub poprawienia stanu technicznego w planie ochrony przeciwpowodziowej.	↓	ha	1707	1707
O19.R3. Poszerzenie potencjału błękitno-zielonej infrastruktury.	⊙ Powierzchnia błękitno-zielonej infrastruktury stanowiącej własność samorządu gminy, w tym jego spółek, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	ha	0	0
	⊙ Szacowna powierzchnia błękitno-zielonej infrastruktury, nie stanowiącej własności samorządu gminy, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	ha	0	0

Tabela 20. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O20 „Kompleksowo zaplanowana przestrzeń”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O20.R1. Uzyskanie dobrego standardu zarządzania przestrzenią.	⊙ Udział powierzchni gminy objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w całkowitej powierzchni przewidzianej do objęcia takimi planami w SUKZP lub w innym, zastępującym go gminnym instrumencie zarządzania przestrzenią, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	63,82%	63,82%
	⊙ Udział pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy lub robót budowlanych w roku ubiegłym opartych o MPZP w liczbie takich pozwoleń i zgłoszeń z projektem budowlanym na budowę nowych obiektów budowlanych ogółem.	↑	%	5,0%	14,0%
	☑ Udział małych i mikroprzedsiębiorców twierdzących, że miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy co najmniej zadowalająco sprzyjają ich działalności gospodarczej. [skala pięciostopniowa: znacznie utrudniają naszą działalność / trochę utrudniają naszą działalność / nie mają dla nas znaczenia / zadowalająco sprzyjają naszej działalności / zdecydowanie sprzyjają naszej działalności].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O20.R2. Poprawa poziomu ładu i estetyki przestrzeni gminy.	☑ Udział mieszkańców gminy twierdzących, że przestrzeń publiczne w gminie są ogólnie rzecz biorąc co najmniej zadowalająco ładne. [skala czterostopniowa: są zdecydowanie brzydkie / są raczej brzydkie / są zadowalająco ładne / są bardzo ładne].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców gminy twierdzących, że tablice, banery, plakaty i inne urządzenia reklamowe nie szpecą gminy. [skala trzystopniowa: bardzo szpecą gminę / trochę szpecą gminę / nie szpecą gminy].	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O20.R3. Wzrost koncepcyjnej roli mieszkańców w zarządzaniu przestrzenią gminy.	⊙ Szacowana liczba mieszkańców, którzy w ubiegłym roku wzięli bezpośredni udział w – zorganizowanych przez samorząd gminy – spotkaniach, warsztatach, konsultacjach, mediacjach itp. dotyczących przestrzeni i estetyki gminy.	↑	os.	156	0

Tabela 21. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O21 „Zrównoważony rozwój mieszkalnictwa”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O21.R1. Wzrost zasobów mieszkaniowych w gminie.	⊙ Liczba mieszkań w gminie według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	3578	ok. 3600
	⊙ Liczba domów w gminie według stanu na koniec ubiegłego roku ¹ .	↑	szt.	3425	3437
	⊙ Liczba budynków mieszkalnych w gminie, na których budowę pozwolenia zostały wydane w ubiegłym roku.	↑	szt.	70	63
	⊙ Powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych w gminie, na których budowę pozwolenia zostały wydane w ubiegłym roku ² .	↑	m ²	16 500	13 062
O21.R2. Zrównoważenie rozwoju mieszkalnictwa	⊙ Średnia wartość Wskaźnika Energii Pierwotnej EP budynków mieszkalnych w gminie według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	kWh/(m ² ·rok)	66,2	n
	⊙ Udział pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy lub robót budowlanych w roku ubiegłym opartych o MPZP w liczbie takich pozwoleń i zgłoszeń z projektem budowlanym na budowę nowych obiektów budowlanych ogółem.	↑	%	5,0%	14,0%
	⊙ Udział powierzchni gminy objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	2,5%	2,5%
O21.R3. Utrzymanie zrównoważenia komunalnej gospodarki mieszkaniowej.	⊙ Udział powierzchni komunalnych lokali mieszkalnych w budynkach mieszkalnych w złym stanie technicznym, które kwalifikują się do remontów generalnych lub o mniejszym zakresie prac, w całkowitej powierzchni komunalnych lokali mieszkalnych.	↓	%	0%	0%
	⊙ Udział powierzchni komunalnych lokali mieszkalnych w budynkach mieszkalnych w złym stanie technicznym, które nie kwalifikują się do remontów generalnych, w całkowitej powierzchni komunalnych lokali mieszkalnych.	↓	%	0%	0%
	⊙ Wartość dofinansowania do kosztów eksploatacji, zarządu oraz odtwarzania pierwotnych parametrów technicznych komunalnych zasobów mieszkaniowych obciążającego budżet gminy w ubiegłym roku. [wartości dofinansowania należy wykazywać w dwóch wariantach: a) w wartości nominalnej, b) w wartości zdyskontowanej o wskaźnik inflacji GUS przyjmując za rok bazowy rok przyjęcia SRGDD 2023-2033 (dla zapewnienia porównywalności wartości wskaźnika z kolejnych lat)].	↓	zł	0	0
	⊙ Wartość zadłużenia z tytułu niezapłaconych czynszów za najem mieszkań komunalnych według stanu na koniec poprzedniego roku. [wartości zadłużenia należy wykazywać w dwóch wariantach: a) w wartości nominalnej, b) w wartości zdyskontowanej o wskaźnik inflacji GUS przyjmując za rok bazowy rok przyjęcia SRGDD 2023-2033 (dla zapewnienia porównywalności wartości wskaźnika z kolejnych lat)].	↓	zł	a) 5501,15 b) 5501,15	a) 7070,15 b) ok. 6824,00

¹ Jako dom rozumie się budynek mieszkalny.² Wskaźnik referencyjny „Powierzchnia budynków mieszkalnych w gminie, na których budowę pozwolenia zostały wydane w ubiegłym roku” został doprecyzowany w „Powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych w gminie, na których budowę pozwolenia zostały wydane w ubiegłym roku”.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
----------------------	--	------	------	----------------	----------------

Tabela 22. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O22 „Zintegrowana zielen gminna oraz mała architektura aktywności i rekreacji”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O22.R1. Przyrost i poprawa stanu zieleni gminnej.	⊙ Powierzchnia terenów zieleni ogółem na 1 mieszkańca ¹ .	↑	m ²	14,1	n
	⊙ Powierzchnia zieleni ulicznej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	ha	0	0
	⊙ Długość żywopłotów ogółem według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	km	0	0
	☑ Udział mieszkańców gminy oceniających, że stan zieleni gminnej (zielen uliczna, zielen przy obiektach publicznych itp.) jest co najmniej dobry. [skala pięciostopniowa: stan zieleni gminnej jest bardzo zły / stan zieleni gminnej jest zły / stan zieleni gminnej jest średni / stan zieleni gminnej jest dobry / stan zieleni gminnej jest bardzo dobry].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O22.R2. Przyrost liczby i prawa stanu obiektów małej architektury.	⊙ Łączna liczba rzeźb, pomników, tablic pamiątkowych, witaczy, murali itp. znajdujących się w publicznych przestrzeniach o otwartym dostępie, należących do samorządu gminy, w tym jego jednostek i spółek, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	4	4
	⊙ Łączna liczba ławek, stołów i altan, znajdujących się w publicznych przestrzeniach o otwartym dostępie, należących do samorządu gminy, w tym jego jednostek i spółek, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	56	57
	☑ Udział mieszkańców gminy co najmniej trochę zadowolonych z ilości, jakości i lokalizacji ławek, stołów i altan publicznie dostępnych w gminie. [skala trzystopniowa: nie zadowolona(y) / trochę zadowolona(y) / zdecydowanie zadowolona(y)].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 23. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O23 „Kompleksowa prewencja środowiskowa”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O23.R1. Zredukowanie niskoemisyjnych zanieczyszczeń powietrza.	⊙ Liczba dni w ubiegłym roku, w których odnotowano co najmniej jedno przekroczenie dopuszczalnej normy pyłu zawieszonego PM2,5 lub PM10 lub benzo(a)pirenu w co najmniej jednym punkcie pomiarowym na terenie gminy należącym do Gminy Dobrzyńewo Duże lub Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska	↓	dn.	0	0
	☑ Udział mieszkańców gminy potwierdzających, że zanieczyszczenie powietrza dymem z kominów w okresach zimowych jest na tyle małe, że nie jest problemem gminy. [skala dwustopniowa: nie zgadzam się z tym twierdzeniem / zgadzam się z tym twierdzeniem].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O23.R2. Redukcja degradacji gleb.	☑ Udział rolników twierdzących, że zanieczyszczenie lub inne formy degradacji gleb nie są problemem gminy.	↓	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach	

¹ Wskaźnik referencyjny „Powierzchnia zieleni według stanu na koniec ubiegłego roku” zamieniono na wskaźnik „powierzchnia terenów zieleni ogółem na 1 mieszkańca” ze względu na brak zieleni w gminie. Zgodnie z definicją GUS, tereny zieleni to „tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zielen towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym”.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	[skala czterostopniowa: zanieczyszczenie lub inne formy degradacji gleb nie są problemem gminy / są małym problemem gminy / są dużym problemem gminy].			2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O23.R3. Utrzymanie czystości wód powierzchniowych i podziemnych.	● Udział budynków mieszkalnych podłączonych do kanalizacji sanitarnej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	47,1%	ok. 50%
	● Udział mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	%	52,7%	ok. 55%
	● Liczba punktów podczyszczania wód opadowych kanalizacji deszczowej.	↑	szt.	0	0
O23.R4. Zachowanie w dopuszczalnych normach poziomu promieniowania elektromagnetycznego.	● Liczba punktów emisji promieniowania elektromagnetycznego o natężeniu $\geq 28V/m$ na terenie gminy według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	szt.	0	0
O23.R5. Zachowanie w dopuszczalnych normach poziomu hałasu	● Powierzchnia terenów zagrożonych hałasem na obszarze gminy według stanu na koniec ubiegłego roku ¹ .	↓	ha	0	0
O23.R6. Zachowanie kluczowych zasobów lokalnego środowiska i krajobrazu.	● Spadek powierzchni rezerwatów przyrody w stosunku do ich powierzchni z końca roku przyjęcia SRGDD 2023-2033 według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	ha	159,23 (wartość bazowa)	n
	● Spadek powierzchni parków krajobrazowych w stosunku do ich powierzchni z końca roku przyjęcia SRGDD 2023-2033 według stanu na koniec ub. roku.	↓	ha	3 552,12 (wartość bazowa)	n
	● Spadek powierzchni obszarów chronionego krajobrazu w stos. do ich powierzchni z końca roku przyjęcia SRGDD 2023-2033 wg stanu na koniec ub. roku.	↓	ha	1 586,02 (wartość bazowa)	n
	☑ Udział mieszkańców gminy oceniających, że działalność gminy na rzecz ochrony środowiska jest co najmniej zadowalająca. [skala czterostopniowa: jest bardzo nieprawidłowa / jest niezadowalająca / jest zadowalająca / jest w pełni prawidłowa].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział mieszkańców gminy oceniających, że stan środowiska naturalnego na terenie gminy jest co najmniej dobry. [skala czterostopniowa: stan jest zły / stan jest dostateczny / stan jest dobry / stan jest bardzo dobry].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

Tabela 24. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O24 „Spójna gospodarka odpadowa”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O24.R1. Redukcja wolumenu odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców.	● Masa odpadów komunalnych wytworzonych w ubiegłym roku przypadająca na jednego mieszkańca.	↓	t	0,32	0,3984
	● Masa odpadów komunalnych zebranych w ubiegłym roku z gospodarstw domowych.	↓	t	2641,42	2993,52
	● Masa odpadów komunalnych zebranych w ciągu ub. roku z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji) niż gosp. domowe.	↓	t	656,77	710,77
O24.R2. Pogłębienie selektywności zbiórki odpadów ko-	● Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogóle odpadów komunalnych zebranych w ubiegłym roku.	↑	%	36,2%	38,54%

¹ Bez terenów zabudowanych, mieszkalnych w bezpośrednim sąsiedztwie DK65.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
municipalnych.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w ogóle odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych w ubiegłym roku¹.	↑	%	37,3%	39,36%
O24.R3. Redukcja wolumenu odpadów komunalnych przedostających się do środowiska naturalnego.	Wartość wskaźnika świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w ubiegłym roku.	↑	%	78,7%	80,81%
	Wartość wskaźnika świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych w ubiegłym roku.	↑	%	21,3%	19,19%
	Szacowana objętość lub waga odpadów w nielegalnych, tzw. dzikich składowiskach odpadów na terenie gminy według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	m ³ lub Mg	0	0
	Udział mieszkańców gminy twierdzących, że w gminie nie występują problemy tzw. dzikich wysypisk lub ogólnego zaśmiecenia terenów otwartych. [skala czterostopniowa: problem występuje bardzo często / problem występuje / problem występuje bardzo rzadko / problem nie występuje].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O24.R4. Poprawa efektywności kosztowej gminnej gosp. odpad.	Wartość wskaźnika efektywności kosztowej ogółem usług odebranych odpadów komunalnych w ubiegłym roku.	↓	zł/t	771,03	971,76
O24.R5. Usunięcie materiałów zawierających azbest z terenu gminy.	Szacowana łączna waga lub objętość materiałów zawierających azbest pozostających na terenie gminy i wymagających usunięcia, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	m ³ lub Mg	3141,50 Mg	3111,38 Mg

Tabela 25. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O25 „Dostępne informacje o stanie środowiska i źródeł jego zanieczyszczeń”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O25.R1. Dysponowanie przez samorząd gminy pełnym zakresem niezbędnych informacji o stanie lokalnego środowiska i jego źródłach zanieczyszczeń.	Ze względu na złożoność oceny tego rezultatu zostanie ona przeprowadzona jako samoocena dysponowania przez samorząd takimi informacjami dokonana przez organ wykonawczy gminy. [skala czterostopniowa: gmina dysponuje dalece niepełnym zakresem / gmina dysponuje niepełnym zakresem / gmina dysponuje wystarczającym zakresem / gmina dysponuje pełnym zakresem]	↑	zgodnie z opisem wskaźnika	gmina dysponuje wystarczającym zakresem	gmina dysponuje wystarczającym zakresem
O25.R2. Dobry dostęp mieszkańców do podstawowej informacji środowiskowej.	Łączna liczba odsłon w ubiegłym roku podstron „Gospodarka nieczystościami ciekłymi” i „System gospodarowania odpadami” strony www gminy².	↑	szt.	6514	4864
	Liczba artykułów w „Głosie Dobrzyńewo” w ubiegłym roku poświęconych stanowi lokalnego środowiska naturalnego, źródłom jego zanieczyszczeń oraz działaniom samorządu gminy na jego rzecz.	↗ ≤10	szt.	14	9
	Liczba wirtualnych i fizycznych, środowiskowych urządzeń informacyjnych w gminnych obiektach użyteczności publicznej, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↑	szt.	0	0

¹ Wskaźnik referencyjny „Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w ogóle odpadów komunalnych zebranych w ubiegłym roku” został doprecyzowany w „Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w ogóle odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych w ubiegłym roku”.

² Wskaźnik referencyjny „Łączna liczba odsłon w ubiegłym roku podstron witryny internetowej gminy poświęconej stanowi lokalnego środowiska naturalnego oraz źródłom jego zanieczyszczeń” zamieniono na wskaźnik „Łączna liczba odsłon w ubiegłym roku podstron „Gospodarka nieczystościami ciekłymi” i „System gospodarowania odpadami” strony www gminy” ze względu na fakt, iż informacje o środowisku naturalnym są rozproszone na wielu podstronach strony www gminy, przy czym ww. podstrony zawierają kluczowe informacje i jest najczęściej odwiedzane.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
----------------------	--	------	------	----------------	----------------

Tabela 26. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O26 „Upowszechnione postawy prośrodowiskowe”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O26.R1. Upowszechnienie postaw prośrodowiskowych wśród mieszkańców.	☒ Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca korzystającego z sieci wodociągowej w ubiegłym roku ¹ .	↓	m ³ /os	39,7	ok. 40
	☒ Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną na jednego mieszkańca korzystającego z sieci kanalizacyjnej w ubiegłym roku.	↓	m ³ /os	30,4	ok. 30,8
	☒ Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogóle odpadów komunalnych zebranych w ubiegłym roku.	↑	%	36,2%	38,54%
	☒ Masa wytworzonych w ubiegłym roku odpadów komunalnych przypadająca na jednego mieszkańca.	↓	t/os	0,32	0,3984
	☒ Udział mieszkańców oświadczających, że poza sezonem zimowym na co dzień korzystają z roweru lub innego zeroemisyjnego UTO. [skala trzystopniowa: nie korzystam w ogóle / korzystam, ale nie na co dzień / korzystam na co dzień].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców oświadczających, że w ich gospodarstwach domowych zainstalowane jest dowolne źródło energii odnawialnej. [skala dwustopniowa: jest zainstalowane / nie jest zainstalowane].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że świadomość ekologiczna mieszkańców gminy jest, ogólnie rzecz biorąc, co najmniej zadowalająca. [skala pięciostopniowa: bardzo niska / niska / zadowalająca / wysoka / bardzo wysoka].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O26.R2. Pogłębienie więzi społeczności lokalnej ze środowiskiem naturalnym.	☒ Udział mieszkańców twierdzących, że w ostatnich kilkunastu miesiącach bezpłatnie poświęcili co najmniej kilka godzin swojego prywatnego czasu na społeczne działania służące ochronie środowiska przyrody na terenie gminy. [skala dwustopniowa: nie / tak]	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☒ Liczba mieszkańców nagrodzonych przez Radę Gminy Dobrzyńewo Duże lub Wójta Gminy Dobrzyńewo Duże za sukcesy i wzorcowe postawy w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska naturalnego	↗ ≤ 10	os.	0	0

Tabela 27. Oczekiwane rezultaty planowanych działań dla celu operacyjnego O27 „Sprawczy samorząd gminy”.

oczekiwane rezultaty	referencyjne wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
O27.R1. Zapewnienie kompletności i spójności plani-	☒ Liczba planów i programów rozwoju gminy, o których mowa w SRGDD 2023-2033, które nie zostały uchwalone lub uległy formalnej dezaktualizacji, według stanu na koniec ubiegłego roku ² .	↓	szt.	4	5

¹Wskaźnik referencyjny „Zużycie wody z wodociągów na jednego mieszkańca korzystającego z sieci wodociągowej w ubiegłym roku” został doprecyzowany w „Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca korzystającego z sieci wodociągowej w ubiegłym roku”.

² We wskaźniku referencyjnym „Udział planów i programów rozwoju gminy, o których mowa w SRGDD 2023-2033, które nie zostały uchwalone lub uległy formalnej dezaktualizacji, według stanu na koniec ubiegłego roku” udział zamieniono na liczbę ze względu na zmiany przepisów dotyczących planów i programów obligatoryjnych.

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
stycznej bazy zarządzania rozwojem gminy.	☑️ Udział mieszkańców oceniających, że władze gminy zarządzają jej rozwojem co najmniej dostatecznie. [skala czterostopniowa: zarządzają źle / zarządzają dostatecznie / zarządzają dobrze / zarządzają bardzo dobrze].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantach rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O27.R2. Zapewnienie wysokich zdolności budżetu gminy do finansowania jej rozwoju.	⊙ Dochody budżetowe gminy wykonane przypadające na jednego mieszkańca. [wartość dochodów środków należy wykazywać w dwóch wariantach: a) w wartości nominalnej, b) w wartości zdyskontowanej o wskaźnik inflacji GUS przyjmując za rok bazowy rok przyjęcia SRGDD 2023-2033 (dla zapewnienia porównywalności wartości wskaźnika z kolejnych lat)]	↑	zł/os	a) 6801,98 b) 6801,98	a) 10327,45 b) ok. 9997,53
	⊙ Udział wydatków majątkowych w wykonanych wydatkach budżetowych gminy w ubiegłym roku sfinansowanych z dochodów własnych.	↑	%	11,21%	13,59%
	⊙ Udział wydatków majątkowych poniesionych na inwestycje i zakupy inwestycyjne (tzn. innych niż zakup i objęcie akcji i udziałów; wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego) w wykonanych wydatkach budżetowych gminy w ubiegłym roku sfinansowanych z dochodów własnych.	↑	%	11,21%	13,59%
O27.R3. Intensywna działalność inwestycyjna samorządu gminy	⊙ Udział wydatków majątkowych w wykonanych wydatkach budżetowych gminy w ubiegłym roku.	↑	%	31,72%	34,33%
	⊙ Udział wydatków majątkowych poniesionych na inwestycje i zakupy inwestycyjne (tzn. innych niż zakup i objęcie akcji i udziałów; wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego) w wykonanych wydatkach budżetowych gminy w ubiegłym roku.	↑	%	31,72%	34,33%
	⊙ Wartość bezzwrotnych środków pozyskanych w ub. roku przez sam. gminy, w tym jego jednostki i (ew., przyszłe) spółki, na sfinansowanie wydatków na inwestycje i zakupy inwest., zakup i objęcie akcji, udziałów, wn. wkładów do spółek. [wartości pozyskanych środków należy wykazywać w dwóch wariantach: a) w wartości nominalnej, b) w wartości zdyskontowanej o wskaźnik inflacji GUS przyjmując za rok bazowy rok przyjęcia SRGDD 2023-2033 (dla zapewnienia porównywalności wartości wskaźnika z kolejnych lat)].	↑	zł	a) 11365858 b) 11365858	a) 13734860 b) ok. 13296089
O27.R4. Wzrost stymulacyjnej roli gminnej gospodarki nieruchomościami.	⊙ Udział powierzchni nieruchomości gruntowych stanowiących własność samorządu gminy i nie wykorzystywanych od 10 lat w związku z realizacją jej zadań w całkowitej powierzchni jej nieruchomości, według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	%	19,76%	17,19%
O27.R5. Utrzymanie stymulacyjnej roli partnerskiej współpracy strategicznej samorządu gminy.	❖ Wartość projektów zrealizowanych w ubiegłym roku na terenie gminy przez samorząd Gminy Dobrzyńewo Duże, w tym jego jednostki i (ewentualne, przyszłe) spółki w ramach projektów współrealizowanych z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, jednostkami administracji państwowej oraz organizacjami pozarządowymi.	↑	zł	7100307,69	42232636,48
O27.R6. Zapewnienie dialogu i partycypacji społeczności lokalnej w zarządzaniu rozwojem gminy.	☑️ Udział mieszkańców twierdzących, że dialog władz gminy z mieszkańcami jest co najmniej dostateczny. [skala czterostopniowa: brak dialogu / dialog jest prowadzony, ale jest niedostateczny / dialog jest dostateczny / dialog jest dobry / dialog jest bardzo dobry].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantach rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑️ Łączna liczba osoboposiedzeń Rady Seniorów Gminy Dobrzyńewo Duże i Młodzieżowej Rady Gminy Dobrzyńewo Duże w roku ubiegłym	↑	szt.	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantach rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O27.R7. Utrzymanie wysokich zdolności kadrowo-organizacyjnych samorządu gminy.	☑️ Udział klientów Urzędu Gminy Dobrzyńewo Duże oceniających, że jest on zorganizowany co najmniej dostatecznie. [skala czterostopniowa: zorganizowany źle / zorganizowany dostatecznie / zorganizowany dobrze / zorganizowany bardzo dobrze].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariantach rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

oczekiwane rezultaty	wskaźniki ich osiągnięcia (sytuacji, opinii, nakładów)	o.z.	j.m.	wartość w 2023	wartość w 2024
	• Liczba pracowników jednostek i spółek gminy (w przeliczeniu na pełne etaty) na 1000 mieszkańców gminy według stanu na koniec poprzedniego roku.	↓	os.	31,7	31,8
	• Udział członków organów władzy samorządowej gminy, którzy w ubiegłym roku nie wzięli udziału w żadnych szkoleniach poświęconych zarządzaniu rozwojem gminy o łącznym czasie zajęć nie krótszym niż 8 godzin.	↓	%	93,75%	93,75%
	• Udział pracowników jednostek i spółek gminy (bez przeliczania na pełne etaty), którzy w ubiegłym roku nie wzięli udziału w żadnych szkoleniach związanych z ich obecnymi lub przyszłymi obowiązkami służbowymi o łącznym czasie zajęć nie krótszym niż 8 godzin.	↓	%	21%	22,7%
O27.R8. Wzrost nowoczesności technik stosowanych w działalności samorządowej.	• Udziały dokumentów, które wpłynęły do Urzędu Gminy i zostały wysłane w postaci elektronicznej w całkowitej liczbie dokumentów przyjętych i wysłanych przez ten urząd¹.	↑	%	17,47% wpłynęło 2,49% wysłano	12,37% wpłynęło 7,51% wysłano
	☑ Udział mieszkańców twierdzących, że usługi publiczne (komunikacja publiczna, administracja publiczna, komunikacja władz z mieszkańcami, szkolnictwo, kultura, sport, rekreacja) zorganizowane są w gminie ogólnie rzecz biorąc co najmniej dostatecznie nowocześnie. [skala czterostopniowa: <i>niedostatecznie nowocześnie / dostatecznie nowocześnie / nowocześnie / bardzo nowocześnie</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział pracowników jednostek i spółek gminy twierdzących, że ich jednostka lub (ewentualna, przyszła) spółka jest wyposażona i zorganizowana co najmniej dostatecznie nowocześnie. [skala czterostopniowa: <i>niedostatecznie nowocześnie / dostatecznie nowocześnie / nowocześnie / bardzo nowocześnie</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
O27.R9. Wzrost motywacji pracowników samorządowych do kreatywnej, skutecznej i efektywnej pracy.	• Wskaźnik rotacji liczony jako stosunek liczby pracowników jednostek i spółek, z którymi w ubiegłym roku rozwiązano umowy o pracę ze względu na złożone przez nich wypowiedzenie lub nieprzedłużenie takiej umowy z ich woli do liczby pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty) tych jednostek i spółek według stanu na koniec ubiegłego roku.	↓	bez jednostki miary	3,9	6,3
	☑ Udział pracowników jednostek i spółek gminy twierdzących, że finansowe warunki pracy motywują ich do kreatywnej, skutecznej i efektywnej pracy w co najmniej dostatecznym stopniu. [skala czterostopniowa: <i>motywują niedostatecznie / motywują dostatecznie / dobrze motywują / motywują bardzo dobrze</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	
	☑ Udział pracowników jednostek i spółek gminy twierdzących, że inne niż finansowe warunki pracy motywują ich do kreatywnej, skutecznej i efektywnej pracy w co najmniej dostatecznym stopniu. [skala czterostopniowa: <i>motywują niedostatecznie / motywują dostatecznie / dobrze motywują / motywują bardzo dobrze</i>].	↑	%	do ustalenia w latach ewaluacji w wariancie rozszerzonym, tj. w latach 2025, 2027, 2029, 2031, 2033	

¹ Wskaźnik referencyjny „Udział procesów administracji publicznej przeprowadzonych w ubiegłym roku przez Urząd Gminy Dobrzyńewo Duże w pełni zdalnie, w ramach e-usług służących indywidualnej obsłudze klientów, w całkowitej liczbie usług służących indywidualnej obsłudze klientów” zamieniono na wskaźnik „□ Udziały dokumentów, które wpłynęły do Urzędu Gminy i zostały wysłane w postaci elektronicznej w całkowitej liczbie dokumentów przyjętych i wysłanych przez ten urząd” ze względu na brak możliwości wyspecyfikowania procesów administracji publicznej prowadzonych w pełni zdalnie.

5. Informacje o działalności Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024

5.1. Powołanie i ogólna charakterystyka działalności

Strategia Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 została przyjęta Uchwałą Nr LXIII/574/23 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 21 września 2023 r. Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 powołany został Zarządzeniem Nr OR.120.25.2024 Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033. Do tego dnia funkcjonował jednak Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030 powołany Zarządzeniem Nr OR.120.10.2020 Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia z dniem 26 marca 2020 r. zajmując się w 2024 r. jednocześnie:

- ewaluacją wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030 w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 21 września 2023 r., w którym to dniu przyjęto Strategię Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033;
- organizacją wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr OR.120.25.2024 Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033, do zadań ZWS, wykonywanych przez jego Członków, należą:

1. przygotowywanie, prezentowanie i omawianie na forum ZWS projektów dokumentów wykonawczych SRGDD 2023-2033 (tzn. planów, programów i strategii gminy), a także zgłaszanie do nich uwag;
2. coroczne przeprowadzanie monitoringu wdrażania SRGDD 2023-2033 w roku poprzednim, przygotowywanie na jego podstawie sprawozdań z postępów we wdrażaniu SRGDD 2023-2033 i zaleceń dotyczących doskonalenia tego wdrażania, a także omawianie tych sprawozdań i zaleceń;
3. wnioskowanie do Wójta o wystąpienie do Rady Gminy Dobrzyniewo Duże o podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania nowej Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże w sytuacji zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 10f pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721);
4. wymiana bieżących informacji, poglądów, koncepcji oraz uzgodnień związanych z realizacją działań na rzecz wdrażania SRGDD 2023-2033;
5. omawianie możliwości i planowanie rozwoju współpracy gminy, w tym jej gminnych jednostek organizacyjnych z dotychczasowymi oraz nowymi partnerami, a także zapraszanie ich na posiedzenia ZWS;
6. przedkładanie Wójtowi uwag oraz propozycji włączenia działań zgodnych z kierunkami działań przyjętych w SRGDD 2023-2033 do planów, programów i strategii przyjmowanych przez partnerów gminy, w tym w szczególności przez samorządy Województwa Podlaskiego, Powiatu Białostockiego, Miasta Białystok oraz ich gminne jednostki organizacyjne, a także przez samorządy sąsiednich gmin, stowarzyszenia i związki, których gmina jest członkiem;
7. przygotowanie dla nowej Rady Gminy Dobrzyniewo Duże i przedstawienie jej syntetycznej informacji na temat SRGDD 2023-2033 i jej dotychczasowej realizacji;
8. okresowa ocena spełniania przez dokumenty wykonawcze wytycznych w zakresie ich spójności ze SRGDD 2023-2033;
9. prowadzenie aktualnej „Mapy koordynacji dokumentów wykonawczych Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033”.

Wójt może nakładać dodatkowe zadania na ZWS. Sposoby realizacji zadań ZWS określają przepisy prawa, SRGDD 2023-2033, Zarządzenia Wójta oraz jego polecenia służbowe.

Posiedzenia ZWS zwołuje Przewodniczący ZWS i odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu z wyjątkiem lipca lub sierpnia. Udział w Członków ZWS w posiedzeniach ZWS jest obowiązkowy. W celu udzielenia pomocy merytorycznej ZWS, w posiedzeniach ZWS mogą uczestniczyć osoby nie będące Członkami ZWS. Zadania ZWS jego Członkowie wykonują podczas posiedzeń ZWS i poza nimi, w ramach swoich obowiązków służbowych i z wykorzystaniem podległych im kadr.

W skład ZWS począwszy od jego powołania wchodzi:

1. Wójt – Przewodniczący ZWS.
2. Zastępca Wójta – Zastępca Przewodniczącego ZWS.
3. Sekretarz Gminy – Sekretarz ZWS.
4. Skarbnik Gminy – Członek ZWS.
5. Kierownicy referatów Urzędu Gminy Dobrzyńsko Duże – Członkowie ZWS.
6. Kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych utworzonych przez Radę Gminy Dobrzyńsko Duże – Członkowie ZWS.
7. Osoba piastująca Samodzielne stanowisko ds. pozamilitarnych ogniw obronnych oraz zarządzania kryzysowego – Członek ZWS.

Ponadto Wójt, na członka ZWS może powołać osobę kierującą podmiotem współpracującym z Gminą Dobrzyńsko Duże, po wyrażeniu zgody przez tę osobę. Może także zapraszać do udziału w posiedzeniach ZWS osoby spoza gminnych jednostek organizacyjnych. Do udziału w posiedzeniach ZWS zapraszany jest Przewodniczący Rady Gminy Dobrzyńsko Duże. Udział ten ma charakter obserwacyjno-doradczy. Dokumentację prac ZWS prowadzi i archiwizuje Sekretarz ZWS.

Zespół ten odbywał posiedzenia poświęcone wdrażaniu Strategii. Odbyły się one w dniach: 25 kwietnia, 27 maja, 24 czerwca, 15 lipca, 25 lipca (udział zdalny części Członków ZWS w posiedzeniu Komisji Finansów i Infrastruktury Rady Gminy), 11 października, 8 listopada, 26 listopada, 20 grudnia, 31 grudnia. Prócz powyższych, ZWS prowadził prace związane z organizacją wdrażania SRGDD 2023-2033 poza posiedzeniami.

Do głównych tematów stanowiących przedmiot prezentacji, dyskusji, uzgodnień i szkoleń przeprowadzonych na wyżej wymienionych posiedzeniach należały:

1. przekładnie przez Wójta Członkom ZWS informacji o:
 - a. najważniejszych inwestycjach i działaniach prawno-finansowych bieżąco realizowanych przez gminę i wspólne ich omawianie w celu optymalizacji współpracy referatów Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych w ich realizacji,
 - b. najważniejszych inwestycjach i działaniach prawno-finansowych planowanych na rok 2025, w tym o inwestycjach w drogi i obiekty kubaturowe, a także o planowanych sprzedażach nieruchomości z zasobu gminnego, w celu optymalizacji współpracy referatów Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych w ich przygotowaniu.
2. przedkładanie informacji przez wszystkich Członków ZWS o najważniejszych, strategicznych działaniach podejmowanych w ich referatach i jednostkach, ze szczególnym uwzględnieniem działań mogących mieć wpływ na działania podejmowane w innych referatach i jednostkach oraz sporządzanych planach i programach rozwoju.
3. omawianie bieżącego stanu i projektów realizacji zadań strategicznych SRGDD 2020-2030, w tym uzgadnianie ich szczegółów między referatami Urzędu Gminy Dobrzyńsko Duże oraz jednostkami organizacyjnymi gminy.
4. rozwijanie współpracy samorządu gminy z partnerami zewnętrznymi w ramach realizacji SRGDD 2023-2033:

- a. przedkładanie przez Członków ZWS kierujących jednostkami gminy informacji o najważniejszej aktualnie i planowanej współpracy z podmiotami publicznymi (innymi niż należące do Gminy Dobrzyniewo Duże), społecznymi i prywatnymi,
 - b. omawianie działań lobbingowych na rzecz budowy zjazdu z drogi krajowej S19 w Dobrzyniewie Dużym,
 - c. omawianie stanowiska gminy wobec koncepcji przejęcia przez Gminę Dobrzyniewo Duże dróg serwisowych od PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad,
 - d. omawianie zasad i przebiegu udzielania wsparcia finansowego działalności sportowej organizacji pozarządowych, w tym klubów sportowych poza programem i w ramach rocznych programów współpracy Gminy Dobrzyniewo Duże z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego.
5. omawianie postępów, problemów i możliwych usprawnień wdrażania w 2024 r., konieczności lub braku konieczności aktualizacji itp. planów i programów rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże, w tym:
- a. wdrażanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2021-2024 dla Gminy Dobrzyniewo Duże;
 - b. wdrażanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobrzyniewo Duże na lata 2022-2025;
 - c. wdrażanie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży na Terenie Gminy Dobrzyniewo Duże;
 - d. wdrażanie Planu Wykorzystania Zasobu Nieruchomości Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2024-2026,
 - e. wdrażanie Programu Edukacji Ekologicznej Mieszkańców Gminy Dobrzyniewo Duże;
 - f. wdrażanie Programu Edukacji Obywatelskiej Mieszkańców Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030
 - g. wdrażanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028;
 - h. wdrażanie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dobrzyniewo Duże,
 - i. wdrażanie działań wskazanych dla gminy w Projekcie Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Dobrzyniewo Duże z perspektywą do 2040 r.,
 - j. wdrażanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035 w zakresie dotyczącym Gminy Dobrzyniewo Duże,
 - k. wdrażanie Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2025,
 - l. wdrażanie Gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
 - m. wdrażanie Programu Rozwoju i Promocji Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030,
 - n. wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże,
 - o. wdrażanie Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2020-2025,
 - p. wdrażanie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Dobrzyniewo Duże,

- q. wdrażanie Planu Usuwania Azbestu z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże z 2011 r. zaktualizowanego w latach 2012, 2014, 2015 (dwukrotnie) i 2018.
- 6. omawianie projektów planów i programów przygotowywanych przez Urząd Gminy i gminne jednostki organizacyjne, a także przygotowań do prac nad takimi planami i programami:
 - a. omówienie projektu Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego dla Gminy Dobrzyniewo Duże,
 - b. omówienie projektu Programu Lokalnej Polityki i Promocji Gospodarczej Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2024-2033,
 - c. omówienie przygotowań do prac nad Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2025-2028,
 - d. opracowanie Mapy koordynacji dokumentów wykonawczych Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033, o której mowa w rozdziale 11.2 SRGDD 2023-2033,
 - e. omówienie projektu i finalnej wersji Zarządzenia Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże ws. w sprawie planu prac w latach 2024-2025 nad planami i programami rozwoju gminy stanowiącymi dokumenty wykonawcze Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033.
- 7. ewaluacja zadaniowo-wskaźnikowa wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030 w okresie roku 2023 i przygotowanie do ewaluacji w wariancie podstawowym wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2023:
 - a. wydanie ogłoszenia i harmonogramu ewaluacji zadaniowej, dystrybucja formularzy sprawozdań, formularzy wskaźników itp.;
 - b. przygotowanie 305 sprawozdań z realizacji zadań strategicznych SRGDD 2020-2030 w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 21 września 2023 r., w którym to dniu Rada Gminy Dobrzyniewo Duże przyjęła Strategię Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033;
 - c. sporządzanie dla Wójta list kontrolnych przygotowywanych sprawozdań z realizacji zadań strategicznych;
 - d. ustalenie wartości 192 wskaźników charakteryzujących stopień osiągnięcia celów operacyjnych SRGDD 2020-2030;
 - e. przygotowanie i omówienie „Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030 w roku 2023” stanowiącego część Raportu o Stanie Gminy Dobrzyniewo Duże w roku 2023;
 - f. podsumowanie prac nad wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 21 września 2023 r. i omówienie wyzwań związanych z wdrażaniem nowej strategii w roku 2024;
 - g. zapoznanie się z informacją nt. przebiegu złożenia „Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030 w roku 2023” Radzie Gminy Dobrzyniewo Duże,
 - h. omówienie stanu prac nad Raportem o Stanie Gminy Dobrzyniewo Duże w roku 2023,
 - i. omówienie nowych zasad ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2023-2033 w roku 2024.
- 8. omawianie realizacji wybranych projektów rozwojowych Gminy Dobrzyniewo Duże z wykorzystaniem środków pomocowych, w tym m. in.:
 - a. projekt „Promocja turystyki i ochrony przyrody w gminie Dobrzyniewo Duże w oparciu o zasoby przyrodnicze, kulturowe i historyczne oraz infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną”, w tym: Konferencja „Perspektywy rozwoju turystyki ekologicznej i

- ochrony przyrody na terenie Gminy Dobrzyńewo Duże”; wizyta studyjno-promocyjno-szkoleniowa w Olsztynku; wydanie książki,
- b. uczestnictwo gminy w projektach programu LOWE (Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji),
 - c. udział gminy (umowa partnerstwa - 20 samorządów) w projekcie "Pisa - Narew - szlak aktywnej turystyki wodnej",
 - d. wnioski do Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego dla pozyskania środków na infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną w Dobrzyńewie Fabrycznym;
 - e. omawianie warunków i procesu aplikowania gminy do Krajowego Planu Odbudowy w ramach naboru „Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego - wsparcie dla gmin (A1.3.1)” o sfinansowanie prac nad Planem Ogólnym Gminy,
 - f. omawianie możliwości i planów gminy oraz jej jednostek w zakresie aplikacji nowych wniosków dla pozyskania środków zewnętrznych, krajowych i zagranicznych.
9. prace nad Planem Ogólnym Gminy Dobrzyńewo Duże oraz sytuacja w zakresie gminnego planowania przestrzennego i jego związków ze Strategią Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże:
- a. kilkakrotne omawianie stanu prac nad POG w odniesieniu do ustawowego terminu jego uchwalenia (1 stycznia 2026 r.) oraz działań niezbędnych dla dotrzymania tego terminu,
 - b. omawianie aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz aktualnych i planowanych prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - c. ustalanie pilnych potrzeb w zakresie opracowania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - d. omawianie sytuacji w zakresie prac nad POG a prowadzonymi pracami nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
 - e. omawianie sytuacji w zakresie prac nad POG a wnioskami i decyzjami w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.
 - f. omawianie kontynuacji wykorzystania SUIKZP do czasu uchwalenia POG;
10. poszerzanie partycypacji społecznej we wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033:
- a. omówienie dotychczasowego funkcjonowania Młodzieżowej Rady Gminy Dobrzyńewo Duże oraz planów jej działalności w roku 2024 i 2025 w kontekście wdrażania SRGDD 2023-2033,
 - b. omówienie dotychczasowego funkcjonowania Rady Seniorów Gminy Dobrzyńewo Duże oraz planów jej działalności w roku 2024 i 2025 w kontekście wdrażania SRGDD 2023-2033.
11. omawianie wpływu występujących i potencjalnych zjawisk kryzysowych o charakterze nieciągłości strategicznych na funkcjonowanie gminy i gminnych jednostek organizacyjnych oraz aktualnie podejmowanych i przyszłych działaniach w tym zakresie:
- a. omawianie bieżących działań w zakresie zarządzania kryzysowego (ćwiczenia, przygotowania, zakupy, reorganizacje itp.).
 - b. omawianie zdolności samorządu gminy i jego jednostek do funkcjonowania w warunkach kryzysowych, w tym w warunkach wojny i pandemii.
12. doskonalenie zdolności wewnątrzorganizacyjnych gminnych jednostek organizacyjnych:
- a. omówienie potrzeb i planów szkoleniowych referatów i jednostek zarządzanych przez Członków ZWS,

- b. wymiana bieżących informacji, poglądów i koncepcji związanych z organizacją działalności i wymianą informacji między Urzędem Gminy oraz gminnymi jednostkami organizacyjnymi,
 - c. omówienie wewnętrzne oraz na forum Komisji Finansów i Infrastruktury Rady Gminy koncepcji utworzenia spółki gminnej realizującej zadania gminy, w tym w szczególności w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odbioru ścieków komunalnych.
13. omawianie innych zagadnień związanych z wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033, w tym m. in.:
- a. omawianie sytuacji budżetowej gminy i jej perspektyw w 2025 r. oraz pożądanych działań optymalizacyjnych gminnych jednostek organizacyjnych,
 - b. omówienie zasad funkcjonowania funduszu sołectkiego,
 - c. omówienie efektów budowy placu zabaw w Zalesiu,
 - d. omówienie budowy odcinków dróg w Kozińcach i Chrańboly-Kulikówka,
 - e. omówienie organizacji wynajmu i bezpłatnego udostępniania świetlic wiejskich,
 - f. omówienie celów i możliwości nabycia przez gminę działki przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dobrzyńsku Dużym,
 - g. omówienie głównych imprez organizowanych i współorganizowanych przez Gminne Centrum Kultury w Dobrzyńsku Dużym,
 - h. omówienie głównych inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych realizowanych i przygotowywanych przez Referat Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy,
 - i. omówienie głównych inwestycji prośrodowiskowych realizowanych i przygotowywanych przez Referat Planowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy,
 - j. omówienie stanu przygotowań jednostek oświatowych do rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025.
14. organizacja wewnętrzna prac ZWS:
- a. omówienie treści nowej SRGDD 2023-2033, zmian w formule jej wdrażania w stosunku do SRGDD 2020-2030 oraz wynikających z tego zadań dla ZWS,
 - b. omówienie Planu prac Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033 w roku 2024,
 - c. omówienie projektu i finalnej wersji Zarządzenia Nr OR.120.25.2024 Wójta Gminy Dobrzyńsko Duże z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033,
 - d. podsumowanie prac ZWS w roku 2024.

Wszystkie posiedzenia ZWS zwoływane były przez Wójta, zapraszani byli na nie wszyscy jego Członkowie, przy czym ewentualne nieobecności były usprawiedliwiane.

Ze względu na dążenie do podnoszenia efektywności wykorzystania czasu pracy, ZWS odbył wszystkie posiedzenia w formie hybrydowej, tj. część Członków uczestniczyła w nich w siedzibie Urzędu Gminy, a część uczestniczyła zdalnie. W tym celu wykorzystywana była platforma komunikacyjna Cisco Webex Meetings. Prace ZWS oraz plany jego posiedzeń zostały udokumentowane. Dokumentację tą prowadził Sekretarz Gminy, który jednocześnie pełnił funkcję Sekretarza ZWS.

5.2. Wybrane efekty działalności ZWS

Do ważniejszych efektów działalności Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033 uzyskanych w 2024 r. należy zaliczyć:

1. zapewnienie płaszczyzny stałej wymiany informacji i wzajemnych konsultacji kierownictwa Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych,

2. monitoring i udoskonalenie tworzenia oraz wdrażania dziedzinowych planów i programów rozwoju gminy,
3. udział informacyjno-konsultacyjny w pozyskiwaniu i wykorzystywaniu przez gminę środków pomocowych,
4. wsparcie kierownictwa gminy w zakresie wdrażania reformy planowania przestrzennego,
5. przeprowadzenie ewaluacji zadaniowo-wskaźnikowej wdrażania SRGDD 2020-2030 w roku 2023,
6. promocja gminy poprzez informowanie o jej strategii oraz jej wdrażaniu,
7. wzmocnienie potencjału wewnątrzorganizacyjnego Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych,
8. poszerzenie partycypacji społecznej we wdrażaniu SRGDD 2023-2033,
9. doskonalenie współpracy gminy z partnerami strategicznymi,
10. podniesienie poziomu przygotowania kadr kierowniczych gminy do zarządzania gminą w długotrwałej sytuacji kryzysowej.

Ad 1. zapewnienie płaszczyzny stałej wymiany informacji i wzajemnych konsultacji kierownictwa Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych. W całym okresie wdrażania w 2024 r. Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033, ZWS kontynuował swą rolę jako podstawowe forum spotkań wszystkich osób pełniących funkcje kierownicze w Urzędzie Gminy Dobrzyńewo Duże oraz w gminnych jednostkach organizacyjnych. Na forum tym dochodziło między tymi osobami do regularnej wymiany informacji o najważniejszych działaniach realizowanych w kierowanych przez nich komórkach organizacyjnych i jednostkach. Wymiana ta ułatwiała merytoryczną, czasową i przestrzenną koordynację tych działań podnosząc nie tylko skuteczność i efektywność wdrażania zadań strategicznych zawartych w SRGDD 2023-2033, ale również innych działań realizowanych przez samorząd gminy. Wymiana ta prowadziła także do międzyorganizacyjnego dzielenia się doświadczeniami oraz naśladowania dobrych praktyk, co przyczyniało się do skuteczności i efektywności działań prowadzonych w gminnych jednostkach. Należy również podkreślić, że na forum ZWS, jego Członkom regularnie przekazywane były przez Wójta, Zastępcę Wójta i Sekretarza Gminy kluczowe informacje na temat najważniejszych działań prowadzonych przez samorząd gminy, co z kolei przyczyniało się nie tylko do ich poznania i zrozumienia przez jej całą kadrę kierowniczą, ale również do przedkładania wartościowych propozycji doskonalących, a także do włączania się w nią.

Ad 2. monitoring i udoskonalenie tworzenia oraz wdrażania dziedzinowych planów i programów rozwoju gminy. Jedną z funkcji ZWS jest monitorowanie i wspieranie wdrażania dziedzinowych programów rozwoju gminy przyjętych uchwałami Rady Gminy lub Zarządzeniami Wójta. Wsparcie to odbywa się poprzez przyjmowanie od kierujących referatami Urzędu Gminy i jednostkami gminy, w których prowadzone jest wdrażanie tych programów, informacji o postępach w tym zakresie, a następnie poprzez dyskusowanie i wspólne poszukiwanie możliwości zwiększania skuteczności i efektywności wdrażania. Takie prezentacje i dyskusje przyczyniają się do utrzymania aktywności gminy w ich wdrażaniu i zwiększają służącą temu koordynację działań poszczególnych referatów i jednostek gminy. W ramach tej działalności, w okresie wdrażania SRGDD 2023-2033 w 2024 r. na posiedzeniach ZWS omawiane było wdrażanie 17 takich planów i programów. Ponadto, na forum ZWS dyskutowane były projekty nowych planów i programów rozwoju gminy, a dzięki zgłoszonym uwagom, projekty te zostały skorygowane. W przedmiotowym okresie wdrażania dotyczyło to 3 takich planów i programów.

Ad. 3. udział informacyjno-konsultacyjny w pozyskiwaniu i wykorzystywaniu przez gminę środków pomocowych. Jednym z najważniejszych warunków skutecznego i efektywnego wdrażania SRGDD 2023-2033 jest pozyskiwanie i prawidłowe wykorzystywanie przez Urząd Gminy oraz przez gminne jednostki organizacyjne środków pomocowych pochodzących ze źródeł krajowych i zagranicznych. W związku z tym, w okresie realizacji SRGDD 2023-2033 w 2024 r. na posiedzeniach ZWS jego Członkowie przedłożyli i omawiali informacje nt. realizowanych w zarządzanych przez nich jednostkach lub wydziałach Urzędu Gminy, projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, krajowych i zagranicznych (w tym europejskich), pozyskanych samodzielnie lub poprzez Urząd Gminy, a także o planach w tym zakresie. W szczególności dotyczyło to środków

ków pozyskiwanych z/poprzez Krajowego Programu Odbudowy, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Lokalna Grupa Działania Puszcza Knyszyńska), programów Sieci LOWE (Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji), Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 oraz Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. Przyczyniało się to do zwiększania bieżącej i przyszłej aktywności samorządu gminy w poszukiwaniu zewnętrznych możliwości finansowania realizacji zadań strategicznych oraz w ubieganiu się o te środki.

Ad 4. wsparcie kierownictwa gminy w zakresie wdrażania reformy planowania przestrzennego. Zjawisko presji suburbanizacyjnej Białegostoku wraz z nowymi regulacjami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, implikują konieczność skupiania uwagi władz i kierownictwa gminy na zagadnieniach zarządzania przestrzenią, jako posiadającego krytyczne znaczenie dla jej rozwoju w co najmniej kilku nadchodzących dekadach. W związku z tym, spójnie z postanowieniami SRGDD 2023-2033, na forum ZWS omawiane były prace nad Planem Ogólnym Gminy, ich aspekty prawne oraz udział w nich społeczności lokalnej, jak również ich powiązania z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanymi decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Przyczyniło się to do intensyfikacji i optymalizacji prac kierownictwa gminy nad POG.

Ad 5. przeprowadzenie ewaluacji zadaniowo-wskaźnikowej wdrażania SRGDD 2020-2030 w roku 2023. Zgodnie z treścią SRGDD 2020-2030, podlegała ona okresowej ewaluacji. W związku z powyższym Wójt Gminy Dobrzyńsko Duże w dniu 14 lipca 2020 r. wydał Zarządzenie nr Or.120.31.2020 w sprawie planu i zasad ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2020-2030. Zgodnie z nim, ewaluację SRGDD 2020-2030 przeprowadzał Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2020-2030, który 24 czerwca 2024 r. Zarządzeniem Nr OR.120.25.2024 Wójta Gminy Dobrzyńsko Duże został przekształcony w Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033. Jego rolą było przygotowanie sprawozdań z realizacji jednorazowych i stałych zadań strategicznych, a także przygotowanie sprawozdania z realizacji SRGDD 2020-2030 za dany rok. Zgodnie z treścią SRGDD 2020-2030, w roku 2024 ZWS przeprowadził zadaniowo-wskaźnikową, czyli poszerzoną ewaluację wdrażania SRGDD 2020-2030 w 2023 r., tzn. włącznie z identyfikowaniem wskaźników rezultatu i na jej podstawie przygotował ww. sprawozdanie, przedłożone później przez Wójta Radzie Gminy jako część Raportu o Stanie Gminy Dobrzyńsko-Duże w 2023 r. Cały ten proces przyczyniał się do doskonalenia procesów wdrażania SRGDD 2020-2030 dając ich uczestnikom wgląd w postępy i ułatwiając podjęcie decyzji optymalizujących.

Ad 6. promocja gminy poprzez informowanie o jej strategii oraz jej wdrażaniu. Dystrybucja informacji o tym, że Gmina Dobrzyńsko Duże posiadała i wdrażała SRGDD 2020-2030, a także iż ostatnio przyjęła SRGDD 2023-2033, odpowiadającą na nowe wyzwania społeczne, gospodarcze i przestrzenne, w tym na krajową reformę planowania przestrzennego, przyczyniała się do jej promocji. Regularny udział kierownictwa gminy w posiedzeniach ZWS powodował, że informacje na ten temat trafiały nie tylko do pracowników Urzędu Gminy Dobrzyńsko Duże oraz gminnych jednostek organizacyjnych, ale i do partnerów, z którymi współpracują, jak również do mieszkańców. Doskonaliło to pożądaną wizerunek gminy odzwierciedlając faktyczny stan w przedmiotowym zakresie.

Ad 7. wzmocnienie potencjału wewnątrzorganizacyjnego Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych. W okresie wdrażania SRGDD 2023-2033 w 2024 r. Członkowie ZWS wymieniali się na posiedzeniach ZWS informacjami oraz doświadczeniami istotnych z punktu widzenia zdolności organizacyjnych zarządzanych przez nich referatów oraz jednostek. Dotyczyło to w szczególności szkoleń, optymalizacji wydatków, wynajmu i bezpłatnego udostępniania mienia gminy, pozyskiwania nieruchomości pod inwestycje gminne, potencjalnego tworzenia nowych gminnych jednostek organizacyjnych i przenoszenia do nich zadań realizowanych dotychczasowo przez Urząd Gminy, a także zakupów wyposażenia. Działalność ta wzmocniała zdolności organizacyjne i kadrowe samorządu w realizacji zadań strategicznych gminy.

Ad 8. poszerzenie partycypacji społecznej we wdrażaniu SRGDD 2023-2033. W ramach swych prac ZWS omawiał działalność Młodzieżowej Rady Gminy Dobrzyńsko Duże i Rady Seniorów Gminy Dobrzyńsko Duże, a także plany tej działalności w kontekście wdrażania SRGDD

2023-2033. W efekcie ZWS wniósł wartościowy wkład w inspirowanie kierunków działalności tych rad.

Ad 9. doskonalenie współpracy gminy z partnerami strategicznymi. W ramach swych prac ZWS podejmował zagadnienia współpracy z organizacjami i instytucjami uczestniczącymi w działaniach zgodnych z kierunkami działań określonych w SRGDD 2023-2033. Były to przede wszystkim organizacje pozarządowe, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. W efekcie ZWS wpłynął na udoskonalenie stanowisk gminy wobec tych podmiotów i współpracy z nimi.

Ad 10. podniesienie poziomu przygotowania kadr kierowniczych gminy do zarządzania gminą w długotrwałej sytuacji kryzysowej. Współczesne już, dynamiczne zmiany geopolityczne, a także zapowiadane, ekstremalne skutki zmian klimatycznych, tworzą szereg wyzwań wobec samorządu gminy, w tym w szczególności wobec zapewnienia jego funkcjonowania w potencjalnej, długotrwałej sytuacji kryzysowej. ZWS przyczynił się do przygotowania kadr kierowniczych gminy do zarządzania gminą w takich warunkach na dwa sposoby. Po pierwsze, na jego forum omawiany był projekt Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego dla Gminy Dobrzyńewo Duże, co miało zarówno wymiar szkoleniowy dla kierownictwa gminy tworzącego ZWS, jak w pozwoliło przekazać uwagi służące jego korektom. Po drugie, ZWS, odbywając swoje cykliczne spotkania, wypracował hybrydową formułę współpracy kierownictwa samorządu gminy, która, po niewielkim dostosowaniu, stanowić może skuteczne rozwiązanie komunikacyjno-decyzyjne w sytuacji kryzysowej.

6. Zalecenia dotyczące organizacji wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033 wynikające z doświadczeń zebranych w ramach jej wdrażania w 2024 r.

Proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033 w 2024 r. pozwolił zgromadzić informacje i doświadczenia, na podstawie których można sformułować następujące zalecenia dotyczące kontynuacji jej wdrażania:

- Zespół ds. Wdrażania Strategii jest sprawdzonym już od kilku lat, skutecznym sposobem integracji działań zarządczych podejmowanych przez samorząd gminy w ramach wdrażania jego strategii rozwoju. Począwszy od jego powołania na użytek wdrażania, do końca 2024 r. odbył 43 posiedzenia, w ramach których wykonał szereg zadań. W związku z tym należy utrzymać jego funkcjonowanie w okresie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033.
- ewaluacja wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033 w 2025 r. wymagać będzie dysponowania przez gminę wskaźnikami opinii mieszkańców i innych interesariuszy na temat społecznej, gospodarczej i przestrzennej sytuacji gminy. Wymagać to będzie przeprowadzania badań ankietowych w III kwartale 2025 r.
- zgodnie z dyspozycjami ustawowymi, Strategia Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033 określa wskaźniki oczekiwanych rezultatów działań w niej zawartych. Wskaźniki te powinny być monitorowane w Urzędzie Gminy Dobrzyńewo Duże oraz w gminnych jednostkach organizacyjnych nie tylko w okresie corocznej ewaluacji strategii, ale także na bieżąco, tak aby mogły stanowić wyznaczniki oceny działań jeszcze w trakcie ich realizacji.
- zgodnie z dyspozycjami ustawowymi, Strategia Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2023-2033 określa wytyczne dla jej dokumentów wykonawczych, jak również same dokumenty wykonawcze. Dokumenty te to plany i programy obligatoryjnie oraz fakultatywnie przyjmowane przez Radę Gminy Dobrzyńewo Duże. Biorąc pod zaawansowanie procesów przygotowywania tych z nich, których obecne wersje kończą swój okres obowiązywania, a także tych z nich, które opracowywane są po raz pierwszy, należy zwiększyć organizacyjne akcenty w Urzędzie Gminy i gminnych jednostkach organizacyjnych stawiane na

ich przygotowanie. Ważne jest także zapewnienie ich spójności ze Strategią Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033.

- zakres merytoryczny Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033, stanowiący odzwierciedlenie wzrostu społeczno-gospodarczego gminy oraz uwarunkowań i oczekiwań wobec jej rozwoju, implikuje konieczność dostosowania do niego, w tym wzrostu, kadr Urzędu Gminy. Coraz bardziej pożądanym rozwiązaniem organizacyjnym jest powołanie gminnej spółki komunalnej, której zadaniem byłaby realizacja gminnych zadań w zakresie wodociągownictwa, kanalizacji, infrastruktury drogowej i okołodrogowej, zieleni gminnej oraz inwestycji w obiekty małej architektury itp., a w przyszłości komunikacji publicznej i odbioru odpadów. Liczba zameldowanych mieszkańców gminy przekroczyła już bowiem 10 tys. i rośnie, a wraz z nią skala i złożoność zadań gminy.
- biorąc pod uwagę wartości ustalonych wskaźników sytuacji obrazujących oczekiwane rezultaty planowanych działań podejmowanych w procesie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Dobrzyńsko Duże na lata 2023-2033, zaleca się zwiększenie organizacyjnej i finansowej uwagi w zakresie realizacji działań związanych ze/z:
 - a. rozwojem usług opieki żłobkowej,
 - b. rozbudową Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie,
 - c. zajęciami pozalekcyjnymi szkół podstawowych,
 - d. upowszechnianiem regularnej aktywności fizycznej wśród osób prowadzących bierny ruchowo tryb życia,
 - e. pogłębianiem transformacji modelu działalności bibliotecznej,
 - f. promowaniem i nagradzaniem postaw obywatelskich,
 - g. wykorzystywaniem pracy wolontariackiej,
 - h. ochroną i promocją zabytków ruchomych,
 - i. przygotowaniem kadr i jednostek gminnych do skutecznego i efektywnego funkcjonowania w sytuacji kryzysowej,
 - j. zainicjowaniem działalności placówki wsparcia dziennego dzieci i młodzieży, typu świetlica środowiskowa,
 - k. rozwojem komunikacji publicznej,
 - l. budową ścieżek rowerowych i miejsc parkowania rowerów, w tym w obiektach gminnych,
 - m. promocją i nagradzaniem małych przedsiębiorców aktywnie przyczyniających się do rozwoju gospodarczego gminy zgodnego z celami strategii,
 - n. redukcją bezrobocia wśród mężczyzn,
 - o. rozwojem bazy noclegowej,
 - p. wzrostem liczny podmiotów gospodarczych działających w sektorze turystyki i rekreacji,
 - q. poprawą stanu dróg gminnych,
 - r. budową chodników,
 - s. modernizacją oświetlenia ulicznego,
 - t. rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej,
 - u. rozbudową kanalizacji deszczowej,
 - v. modernizacją elementów infrastruktury wodociągowej,
 - w. remontami urządzeń melioracji głównej i szczegółowej,
 - x. budową błękitno-zielonej infrastruktury,
 - y. opracowaniem Planu Ogólnego Gminy i nowych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - z. udostępnianiem mieszkańcom informacji środowiskowej,

- aa. szkoleniami dla Radnych Rady Gminy,
 - bb. rozwojem systemów elektronicznego zarządzania dokumentami we wszystkich gminnych jednostkach organizacyjnych,
 - cc. selektywną zbiórką odpadów komunalnych,
 - dd. redukcją rotacji pracowników gminnych jednostek organizacyjnych.
- .